

act

02

every 2 months

04 11

free - press magazine

Looking
for an
Artifact..?

THESSALONIKI / GREECE

CREDITS

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΝΤΑΞΗΣ & ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

Σωτήρης Γάκος

CREATIVE / ART DIRECTOR & PHOTOGRAPHY

Εύη Μίτσαλα

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Σμαρώ Ευσταθίου / Ράνια Καταβούτα / Πελαγία Κογκούλη / Δημήτρης Παπαδόπουλος / Βαλεντίνα Παρασκευαΐδου / Χριστίνα Πλούτογλου

Για αυτό το τεύχος:

GERMANIA / ΒΕΡΟΛΙΝΟ

..... Bart Soethaert

H.Π.A. / ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

..... Βασίλης
Βαρβαρέσος

ΚΟΛΟΜΒΙΑ / ΜΠΟΓΚΟΤΑ

..... Robert Max
Steenkis

M. ΒΡΕΤΑΝΙΑ / ΛΟΝΔΙΝΟ

..... Μάγδα
Τσαρτσαρή

Για θέματα που αφορούν διαφήμιση, δελτία τύπου,
φωτογραφίες, κείμενα, και για οποιαδήποτε ενημέρωση

επικοινωνήστε στα:

K.: 6938706347, 6973987535

E.: i_act_magazine@hotmail.com

FB: I ACT free cultural magazine

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τουρκία...

Kutlug Ataman

Ο εχθρός μέσα του (3)

Λονδίνο...

Banksy London Tour (7)

Ολλανδία...

Μια μέρα στο Efteling

...ένα πάρκο μαγικό! (10)

Κολομβία...

Santiago Espinosa

*«ο δημιουργός ανάμεσα σε
άλλους αντίπαλους» (12)*

Νέα Υόρκη...

House Concerts

*Trend ή μια αλλιώςτική
μουσική εμπειρία (16)*

Βερολίνο...

*Ο χορός των μυρμηγκιών και
το δικαίωμα στη σιωπή (20)*

Θεσσαλονίκη...

Cool Cats (23) &

Η "άγνωστη Θεσσαλονίκη (26)

Αφιέρωμα...

Νίκο Προσμάνι

«Ο Θεόφιλος της Γεωργίας» (34)

Ακόμη...

• Πρόγραμμα

Ομάδας SoyLiBooM (2)

• Book Reviews (28)

• Σεμινάρια – Εργαστήρια –

Υποτροφίες – Συνέδρια (30)

• I Guide (32)

«Ο κόσμος είναι ένα βιβλίο
κι εκείνος που δε ταξιδεύει έχει διαβάσει μόνο μια
σελίδα»

Άγιος Αυγουστίνος

Με πόσους τρόπους όμως μπορείς να ταξιδέψεις; Μπορείς να διαβάζεις συχνά; Να αναζητάς συνεχώς καινούρια πράγματα, ιδέες, εικόνες;

Δεν θεωρώ ότι έχω ταξιδέψει αρκετά μολονότι ψάχνω συνεχώς να βρω προορισμούς έχοντας τη νοοτροπία του ταξιδιώτη και όχι του τουρίστα. Ό,τι με συγκινεί και με συναρπάζει να το αναζητήσω και να το μάθω, από ένα βιβλίο μέχρι κάποιο ορεινό χωριό της Ελλάδας ή μια πόλη στο εξωτερικό, είναι αυτή η αίσθηση του ανεξερεύνητου, του άγνωστου, της προσδοκίας για κάτι νέο. Σίγουρα κάποια αξία θα υπάρχει και στις επισημάνσεις ενός τουριστικού οδηγού, όμως η τουριστική αξία είναι τελείως διαφορετική από την αίσθηση, που σου αφήνει η γνωριμία με τους ανθρώπους, οι μυρωδιές και οι γεύσεις, η επαφή, η μελέτη του διαφορετικού κι όμως τόσο όμοιου με μας, η υπεραξία της αναζήτησης και της αλληλεπίδρασης.

Μέσα στο δεύτερο τεύχος του I ACT συγκαταλέγονται μέρη όπως η Κολομβία, η Ολλανδία, το Λονδίνο, η Κωνσταντινούπολη, η Κύπρος, η Θεσσαλονίκη, το Βερολίνο κ.α. όμως όχι επιδιώκοντας να προτείνουμε έναν ακόμη πολιτιστικό οδηγό αλλά κυρίως μετουσιώνοντας την εμπειρία των ανθρώπων σε γνωριμία μαζί τους ή συχνά σε διάλογο με τον ίδιο μας τον εαυτό. Όσο δύσκολές κι αν είναι οι συνθήκες γύρω μας εξακολουθώ να πιστεύω ότι η δημιουργία και η αναζήτηση δεν παύουν να είναι πάγιες ζωτικές ανάγκες του κάθε ανθρώπου που επικοινωνεί ταξιδεύοντας, γράφοντας, διαβάζοντας ένα βιβλίο, κινηματογραφώντας, ακούγοντας μουσική, φωτογραφίζοντας. Όλοι μπορούμε να ταξιδέψουμε αρκεί να νιώσουμε την ανάγκη όχι για φυγή, για απόδραση αλλά για επικοινωνία, για γνωριμία με κάτι που μέχρι σήμερα ίσως το θεωρούμε άγνωστο! Η διάθεση είναι αυτό που κάνει τη διαφορά και δίνει αξία σε κάθε μας επαφή. Δείξε λίγη εμπιστοσύνη στον εαυτό σου και το ταξίδι θα στο ανταποδώσει, διάβασε κάθε σελίδα του βιβλίου που ανοίγεις, κάθε φορά με διάθεση να γνωρίσεις το κάθε τι και όχι απλά για να περάσεις την ώρα σου!

Καλή ανάγνωση !

Γράφει ο Σωτήρης Γάκος

Οι **SourLiBooM** δημιουργούν...

Ένα περιοδικό επιδιώκοντας να προβάλλουν την ποικιλόμορφη καλλιτεχνική έκφραση και την ευρεία πολιτιστική ενημέρωση! Η ομάδα μας επιλέγει δράσεις, συλλέγει πληροφορίες και παρουσιάζει πολιτιστικά γεγονότα, καλλιτεχνικές δημιουργίες και πρόσωπα απ' όσο το δυνατόν περισσότερες χώρες για να μοιραστεί μαζί σας εμπειρίες, εικόνες, σκέψεις, απόψεις πιστεύοντας ειλικρινά ότι η Τέχνη σε κάθε της μορφή, όπου κι αν συμβαίνει, αφορά όλους μας!

EDITORIAL

SourLiBoom

Στο κέντρο της Θεσσαλονίκης, δίπλα στην πλατεία Αριστοτέλους, οι Sourliboom (αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία) δημιούργησαν ένα χώρο καλλιτεχνικής δράσης ανοιχτό στο κοινό με διάθεση να συνεργαστούν και με άλλους πολιτιστικούς φορείς, καλλιτέχνες, δημιουργούς και να ανταλλάξουν ιδέες και απόψεις, εμπειρίες.

Πρόγραμμα Χώρου Τέχνης

ΑΠΡΙΛΙΟΣ – ΜΑΪΟΣ

Κάθε Σάββατο & Κυριακή μέχρι 22/5/2011:

- Σάββατο 21:00 & Κυριακή 20:30

«Η Ιστορία του κυρίου Ζόμερ» - θεατρική παράσταση βασισμένη στη νουβέλα του Πάτρικ Ζίσκιντ Το καλοκαίρι του κυρίου Ζόμερ.

«Εγώ, αυτό που θέλω, είναι ν' αφηγηθώ μια εντελώς διαφορετική ιστορία, την ιστορία του κυρίου Ζόμερ, στο βαθμό βέβαια που αυτό είναι δυνατόν, γιατί σε τελική ανάλυση δεν υπήρχε καμιά κανονική ιστορία, υπήρχε μονάχα αυτός ο αλλόκοτος άνθρωπος...»

Η ιστορία του κυρίου Ζόμερ είναι ένας νοσταλγικός και παιχνιδιάρικος περίπατος στην παιδική ηλικία με ...αφορμή έναν ιδιαίτερο άνθρωπο, γνώριμο μα και άγνωστο μαζί – όπως ο κρυφός εαυτός μας...

Μετάφραση: Μαρία Αγγελίδου

Διασκευή-Σκηνοθεσία: Βαλεντίνια Παρασκευαΐδου

Βοηθός σκηνοθέτη: Ελένη Παπαχρήστου

Σκηνικά: Τάσος Παπαδόπουλος, Αγγελική Αρναούτογλου

Επιμέλεια κοστούμιών: Μάρα Γαβριηλίδου

Μουσική επιμέλεια και πάνο: Βασιλική Αλεξίου

Χορογραφίες: Καλλιόπη Τζιτζικά

Επιμέλεια κίνησης: Καλλιόπη Τζιτζικά, Αλεξία Γούργουλη

Φωτισμοί: Jean-Michel Perrenoud

Σχεδιασμός αφίσας & προγράμματος:

Εύη Μίτσαλα

Παίζουν με αλφαβητική σειρά:

Βασιλική Αλεξίου (Κυρία Φούνκελ)

Αγγελική Αρναούτογλου (Μητέρα)

Σωτήρης Γάκος (Πατέρας)

Δημήτρης Παπαδόπουλος (Αδερφός)

Τάσος Παπαδόπουλος (Γιος)

Ειρήνη Πατσούρου (Καρολίνα Κίκελμαν)

Καλλιόπη Τζιτζικά (Ζόμερ)

Παράλληλα με τη θεατρική παράσταση θα φιλοξενηθεί στο χώρο **έκθεση φωτογραφίας** της **Διεθνούς Αμνηστίας** με θέμα τις διακρίσεις **(τα παιδιά Ρομά)**.

- 28/4 & 26/5

APERITO – live jazz band

Έναρξη: 21.30

- 21 & 22/5

Βιωματικά σεμινάρια ψυχοδράματος με τη Νέλη Βυζαντιάδου.

- 18/5

Παγκόσμια μέρα μουσείου: η ομάδα καλλιτεχνών **Sourliboom** συμμετέχει με ένα χορευτικό - κινησιολογικό δρώμενο με τίτλο **«Ημερολόγια ζωής»** στο Λαογραφικό Μουσείο Θεσσαλονίκης.

- 28/5

Οι **Sourliboom** συμμετέχουν στην επέτειο εορτασμού για τα 50 χρόνια της Διεθνούς Αμνηστίας (1961 – 2011) με ένα δρώμενο στην πλατεία Αριστοτέλους.

- Κάθε Δευτέρα και Τετάρτη μέχρι 11/5 συνεχίζεται το εκπαιδευτικό – θεατρικό πρόγραμμα «Μύλος είναι και μιλάει – φορεσιά και τραγουδάει» στο Λαογραφικό Μουσείο Θεσσαλονίκης για παιδιά και μεγάλους : τηλ. 2310 830 591 & 889 840.

- Κάθε Δευτέρα, Τρίτη και Πέμπτη παραδίδονται μαθήματα ορθοσωματικής, κάθε Τετάρτη μαθήματα σύγχρονου χορού και κάθε Σάββατο μαθήματα υποκριτικής.

Ο χώρος τέχνης Sourliboom φιλοξενεί και επιμελείται παρουσιάσεις λογοτεχνικών έργων και προσκαλεί νέους συγγραφείς που θα ήθελαν να παρουσιάσουν τα έργα τους στο αναγνωστικό κοινό της Θεσσαλονίκης.

Πληροφορίες - στοιχεία επικοινωνίας - κρατήσεις:

Χώρος Τέχνης SourLiBoom

Δ.: Κλεισούρας 10, 2^{ος} όροφος

Τ.: 6944988067 & 6934661415

www.sourliboom.com & στο facebook

sourliboom@live.com

KUTLUG ATAMAN Ο ΕΧΘΡΟΣ ΜΕΣΑ ΤΟΥ

Γ

Ζούμε σε μια εποχή εχθρική και βίαιη. Ο βραβευμένος Τούρκος καλλιτέχνης, Kutlug Ataman, φαίνεται πως το ξέρει καλά - άλλωστε έχει βιώσει ο ίδιος την πολιτική βία- και αποφάσισε να αναζητήσει τον εχθρό του. Τον βρήκε τελικά... μέσα του. Και τον έκανε τέχνη. Η τέχνη του ταξίδεψε μέσα από εκθέσεις σε όλο τον κόσμο, για να συνομιλήσει με ένα κοινό που αναζητά την άλλη πλευρά της ιστορίας, μια άλλη ματιά σε πράγματα οικεία και καθημερινά, μια διαφορετική αφήγηση των γεγονότων. Πιο πρόσφατος σταθμός του ταξιδιού του -και αφορμή για αυτό το άρθρο- ήταν η έκθεση του στο Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης της Κωνσταντινούπολης το Μάρτη που μας πέρασε με τον τίτλο «Ο Εχθρός Μέσα Μου» (Dusman Icimdeki). Ποιος όμως είναι αυτός ο άνθρωπος που δε φοβάται να αναμετρηθεί με τον «εχθρό μέσα του»;

Ο Kutlug Ataman γεννήθηκε στην Πόλη πριν από 50 χρόνια και σήμερα ζει και εργάζεται ανάμεσα στο Λονδίνο, την Κωνσταντινούπολη και προσεχώς το Ισλαμαμπάντ. Σπούδασε κινηματογράφο και τηλεόραση στο Mimar Sinan University. Το 1980, σε ηλικία μόλις 19 χρονών, συλλαμβάνεται και κατηγορείται από το στρατιωτικό καθεστώς της Τουρκίας, επειδή κινηματογραφούσε μια διαδήλωση εναντίον της χούντας. Βασανίστηκε για ένα μήνα, φυλακίστηκε και μόλις αφέθηκε ελεύθερος, έφυγε από τη χώρα για τις Η.Π.Α. Εκεί συνέχισε τις σπουδές του στον κινηματογράφο και αποφοίτησε με Bachelor από το UCLA της Καλιφόρνια. Στη δίκη που έγινε πίσω στην Τουρκία, ο Kutlug Ataman απαλλάχθηκε τελικά από τις κατηγορίες. Δε ξέχασε όμως! Φέτος επέστρεψε στη χώρα του με αφορμή τη μεγάλη έκθεση έργων του στο Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης -την πρώτη που έγινε ποτέ στην Τουρκία- αλλά και για να σταθεί απέναντι στους βασανιστές του. Ο δικηγόρος του κατέθεσε αγωγή εναντίον της ηγεσίας της χούντας και της αστυνομίας. Ο ίδιος ο Ataman δηλώνει γι'αυτό πως «δεν είναι κάτι σπουδαίο αλλά σημαίνει κάτι από ψυχολογική άποψη. Όντως κάποια πράγματα βελτιώνονται στην Τουρκία» (Sunday Times, 10/10/2010).

Επιστροφή στο σπίτι λοιπόν για τον «άσωτο υιό» της σύγχρονης τούρκικης τέχνης. Κυριολεκτικά στο σπίτι, καθώς το Μουσείο, που φιλοξένησε τα έργα του, βρίσκεται στη γειτονιά που μεγάλωσε και μόλις 200 μέτρα μακριά από το σπίτι που ζει τώρα. Μετά από 30 χρόνια γεμάτα από πλούσια καλλιτεχνική δημιουργία, εκθέσεις από το Λονδίνο και το Βερολίνο ως το Σάο Πάολο και το Σίδνεϋ, βραβεύσεις και πολύ καλές κριτικές στο διεθνή τύπο, ο Kutlug Ataman χαιρείται πολύ που του δόθηκε επιτέλους η ευκαιρία να δείξει τη δουλειά του στην Πόλη. «Είναι υπέροχο να επιστρέφω και να εκθέτω το έργο μου

εδώ» αναφέρει ο καλλιτέχνης σε συνέντευξή του τον περασμένο Δεκέμβριο στην *International Herald Tribune* και συνεχίζει «δε μπορούσα να το κάνω πριν, όχι μόνο για πολιτικούς λόγους αλλά και ο κόσμος δε θα το καταλάβαινε». Την ίδια άποψη συμμερίζεται και ο **Levent Calikoglu, επιμελητής της έκθεσης**, ο οποίος σημειώνει για τον Ataman **«Είναι ένας πολιτικός καλλιτέχνης φυσικά. Πριν μερικά χρόνια δε μπορούσες να δεις κάτι τέτοιο στην Τουρκία, η τούρκικη τέχνη δεν ήταν έτοιμη για μια τέτοια έκθεση».**

Τι περιλάμβανε όμως αυτή η ρετροσπεκτίβα που βρήκε μεγάλη απήχηση στο φιλότεχνο κοινό της Πόλης; Παρουσιάστηκαν **11 video εγκαταστάσεις** που ο Ataman δημιούργησε σε διαφορετικές φάσεις της καλλιτεχνικής του πορείας, όλες όμως – όπως και τα περισσότερα έργα του-πραγματεύονται τον τρόπο που τα άτομα και οι κοινωνίες κατασκευάζουν την ταυτότητά τους μέσα από την προσωπική έκφραση, **χωρίς ξεκάθαρα**

όρια μεταξύ πραγματικότητας και φαντασίας, ανάμεσά τους τα πολύ γνωστά «Women who Wear Wings» και «Never in my Soul». Ξεχώρισα το ανατρεπτικό **«Turkish Delight»**, ένα μονόλεπτο video, στο οποίο ο ίδιος ο καλλιτέχνης χορεύει ντυμένος με στολή Ανατολίτισσας χορεύτριας. Ένα προκλητικό παιχνίδι του Ataman με τους θεατές του ή μήπως το καυστικό σχόλιό του για τον τρόπο που ο δυτικός κόσμος βλέπει την Τουρκία; Την ίδια αμφισημία βρήκα και στο έργο του **«Beggars»**, όπου σκληρή πραγματικότητα και μυθοπλασία αναμειγνύονται και ο θεατής καλείται να αναρωτηθεί αν πρόκειται για αληθινούς ζητιάνους ή ηθοποιούς. Το δίλημμα αυτό είναι παρόν σε όλα του τα έργα και ίσως ξεκινά από τη δική του διττή καλλιτεχνική ταυτότητα. **Είναι καλλιτέχνης ή κινηματογραφιστής;** Τα video του θυμίζουν ντοκυμαντέρ και οι ταινίες του εκτενής έργα τέχνης. Το σίγουρο είναι πως με κάθε τρόπο ο Kutlug Ataman θέλει να αφηγηθεί μια ιστορία βάζοντας στο επίκεντρο το άτομο. **Αποτυπώνει με το φακό του τις ζωές των ανθρώπων του περιθωρίου και παράλληλα μιλάει για σημαντικά θέματα, όπως η ιστορία, ο μύθος, η μνήμη, η συλλογική ταυτότητα.**

«Δε μ' ενδιαφέρει να εκθέσω αυτούς τους ανθρώπους και να τους μετατρέψω σε show. Δουλεύω μόνο με ανθρώπους, στους οποίους βλέπω τον εαυτό μου».

Ο Kutlug Ataman δημιουργεί τέχνη από αντικείμενα καθημερινά, συνηθισμένα αλλά κυρίαρχα στο σύγχρονο τρόπο ζωής. Τηλεοράσεις μεταχειρισμένες λειτουργούν ως πομποί για μια τελευταία φορά. Μόνο που στα χέρια του Ataman το ενδιαφέρον μετατοπίζεται και **το μήνυμα που μεταδίδει δεν είναι πια η «ιστορία» από την πλευρά του νικητή, αλλά αυτή που βίωσαν όσοι**

έμειναν πίσω και ο λόγος τους δε θα καταγραφεί σε κανένα επίσημο ντοκουμέντο. Όπως κάνει στο εξαιρετικό έργο του **«Column»**, στο οποίο 42 τηλεοράσεις, η μια πάνω στην άλλη σχηματίζοντας μια στήλη, προβάλλουν τα αμίλητα πρόσωπα χωρικών της Ανατολίας. Με αυτόν τον τρόπο ο καλλιτέχνης αφηγείται χωρίς λόγια και τιμά την ιστορία των ανθρώπων της περιοχής, οι οποίοι εξαναγκάστηκαν σε πολιτική, οικονομική και πολιτιστική «σιωπή».

Η Κωνσταντινούπολη όμως δε φαίνεται έτοιμη να αποχωριστεί την τέχνη του Ataman. Έτσι, το έργο του «Twelve» φιλοξενείται αυτές τις μέρες έως τον Ιούνιο στο χώρο τέχνης **ARTER** στο Beyoglu, ενώ το **Σεπτέμβρη και για δυο μήνες θα συμμετέχει στην 12η Biennial της Πόλης**. Ενδιάμεσα, έργα του θα ταξιδέψουν στο Bilbao (Ισπανία), στο Brisbane (Αυστραλία) και στο φεστιβάλ του Brighton (Μ. Βρετανία).

Ο Τούρκος καλλιτέχνης φαίνεται να γνωρίζει καλά αυτό που σημειώνει για τη γλώσσα ο συμπατριώτης του, συνθέτης και συγγραφέας, Zulfı Livaneli **«η γλώσσα λέει ψέματα, διαστρεβλώνει τα γεγονότα, επαναλαμβάνει αδιάκοπα τα κλισέ... ως εκ τούτου, το να ακούς τους ανθρώπους, δεν είναι αρκετό για να τους καταλάβεις».** Στο ερώτημα, λοιπόν, που του θέτουν οι Sunday Times για το **πώς σκηνοθετεί τη σιωπή των ανθρώπων στα έργα του**, ο Kutlug Ataman απαντά **«τους ζητάω να μιλήσουν με τα μάτια».**

Γράφει η Σμαρώ Ευσταθίου

ino

- www.arter.org.tr
- www.istanbulmodern.org
- www.saatleriayarlamaenstitusu.com (επίσημο website του Kutlug Ataman)

Ευχαριστούμε το Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Κων/πόλης για την παραχώρηση των φωτογραφιών.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

9/4 - 22/5

Κάθε Σαββατοκύριακο
εκτός 23 & 24/4

Βασισμένο στην ομώνυμη νουβέλα
του Πάτρικ Ζίσκιντ

**ΣΑΒΒΑΤΟ
21:00
ΚΥΡΙΑΚΗ
20:30**

Μια παράσταση
από τους:

SourLiBooM

Χώρος Τέχνης SourLiBooM

Κλεισούρας 10, 2ος όροφος,

(στον πεζόδρομο πλησίον της Παναγίας Χαλκέων)

Πληροφορίες - Κρατήσεις: 6934661415 • 6938736170

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

Για αναγνώστες με απαιτήσεις

www.psichogios.gr

INSIDE THE ART
GR. BRITAIN

Banksy London Tour

Γ Την ιδέα αυτή την είχα εδώ και μήνες και είπα επιτέλους να την πραγματοποιήσω. **Περίληψη στις δημιουργίες του Banksy στο Λονδίνο, του διάσημου Βρετανού street artist από το Bristol,** που με τα ιδιαίτερά του graffiti δείχνει να θέλει να προκαλέσει, να αφυπνίσει και να υπενθυμίσει αξίες που φαίνεται να έχουν χαθεί. Γύρω από το όνομα του επικρατεί ένα μυστήριο, αφού λέγεται ότι **κανείς δεν γνωρίζει ποιος ακριβώς κρύβεται πίσω από αυτό το όνομα.** Πολλά από τα έργα του έχουν εξαφανιστεί, αφού μάλλον κάποιοι ενοχλούνται από τα μηνύματα που θέλει να περάσει, ή πολύ απλά δεν έχουν ακόμα αποδεχτεί αυτή τη μορφή τέχνης. Street Art!

Προετοιμάζοντας την εκδρομή μου και κάνοντας την έρευνα μου στο internet, απογοητεύτηκα αφού είδα την λίστα με τις επιλογές των έργων του Banksy στο Λονδίνο να μικραίνει επικίνδυνα, **καθώς τα περισσότερα έργα του είτε έχουν αντικατασταθεί με άσπρη μπογιά, είτε έχουν αλλοιωθεί με άλλα graffiti,** σε βαθμό που δεν είναι πλέον αναγνωρίσιμα στον περαστικό.

Παρασκευή βράδυ τελείωσα την έρευνα μου, ετοίμασα τις σημειώσεις μου, εκτύπωσα τους χάρτες μου και τις διαδρομές που θα ακολουθούσα και Σάββατο πρωί ξεκίνησα. Δυστυχώς ο καιρός δεν ήταν σύμμαχος σε αυτή την αποστολή, ο ουρανός σκοτεινός, κάπου κάπου έπεφτε και ελαφριά βροχή αλλά η αλήθεια είναι ότι δεν περίμενα και κάτι καλύτερο από τον καιρό του Λονδίνου.

Πρώτος σταθμός Benthall Green, ανατολικό Λονδίνο. Με το που στρίβω στην Pollard Street διακρίνω από μακριά **το κίτρινο λουλούδι** πάνω στον τοίχο ενός κτιρίου. **Το λουλούδι αυτό είναι προέκταση των γραμμών του δρόμου,** και δυστυχώς ένα κομμάτι του έχει διαγραφεί (φαντάζομαι όχι τυχαία). Δίπλα από το λουλούδι φαίνεται να κάθεται ο 'δημιουργός' του, κρατώντας στο χέρι του το ρολό με την κίτρινη μπογιά. Καθώς βγάζω φωτογραφίες, ένας περαστικός αστειεύεται μαζί μου, λέγοντας μου ότι ο άνδρας του graffiti θα γίνει επιθετικός

αν συνεχίσω να τον απαθανατίζω σε τόσες φωτογραφίες. Το σχόλιο του με έκανε να σκεφτώ ότι μάλλον κάθισα εκεί αρκετά και ότι ίσως ήρθε η ώρα να συνεχίσω στο επόμενο μέρος. Αποφάσισα να συνεχίσω την βόλτα μου με τα πόδια. Η απόσταση ήταν αρκετά μεγάλη αλλά αυτή η έκθεση στην τέχνη, μου προκάλεσε διάφορες σκέψεις στο μυαλό που δεν ήθελα να τις εξοντώσω με βιαστικούς επιβάτες και θόρυβο χρησιμοποιώντας το μετρό. Έφτασα λοιπόν μετά από αρκετή ώρα στην περιοχή Old Street. **Το έργο τέχνης που θέλω να επισκεφτώ, ο σκύλος - 'φύλακας', βρίσκεται στην αυλή ενός club** που για καλή μου τύχη εκείνη την ώρα είναι ανοιχτό γιατί κάποιοι εργάτες κάνουν δουλειές. Το έργο είναι χωμένο ανάμεσα σε διάφορα φυτά και διακοσμητικά του μαγαζιού και είναι **προστατευμένο με γυαλί.** Οι εργάτες πηγαиноέρχονται και με κοιτάνε μάλλον περίεργα και έτσι αποφασίζω να τους αφήσω να συνεχίσουν την δουλειά τους και να φύγω από τα πόδια τους. Το επόμενο έργο δεν χρειάστηκε να το ψάξω και πολύ καθώς το είδα μπροστά μου σχεδόν με το που κατέβηκα από το λεωφορείο κοντά στον σταθμό Essex Road στο Angel. **Κάτι παιδιά ανεβάζουν και χαιρετούν μια σημαία. Μόνο που**

αυτή η σημαία είναι μια σακούλα super market.

Αυτό το έργο μου προκάλεσε πολλά – άσχημα θα έλεγα- συναισθήματα, και έπιασα τον εαυτό μου να γνέφει καταφατικά σαν να συμφωνεί με το μήνυμα του καλλιτέχνη.

Σκεπτική καθώς είμαι, αποφασίζω να κάνω μια στάση καθώς η περιοχή του Αηγί προσφέρει πολλές επιλογές για φαγητό.

Το διάλειμμα με ξεκούρασε και συνεχίζοντας την αναζήτηση βρέθηκα στο New Stoke Newington Church Road.

Διακρίνω στον τοίχο το graffiti, και προσπαθώ να σκεφτώ **τι ακριβώς είχε στο μυαλό του ο καλλιτέχνης** για το συγκεκριμένο έργο. Καθώς το παρατηρώ και πριν προλάβω να ολοκληρώσω την σκέψη μου, αποφασίζω να συνεχίσω και μάλιστα λίγο βιαστικά, γιατί η ώρα περνάει, και πρέπει να προλάβω να φτάσω στον τελικό μου προορισμό πριν αρχίζει να βραδιάζει, πρώτον γιατί χρειάζομαι σίγουρα το φως της μέρας για τις φωτογραφίες μου – μπορεί να προστατεύουν κάποια από τα graffiti με γυαλί αλλά θα ήταν λίγο υπερβολικό, να περιμέναμε να φωτίζουν τα έργα και με προβολείς την νύχτα-, και δεύτερον γιατί το Seven Sisters, που είναι ο προορισμός μου, είναι μια περιοχή στην οποία δεν

θα ένιωθα και πολύ άνετα να κυκλοφορώ μόνη μου το βράδυ.

Κατεβαίνω από το λεωφορείο και ψάχνω να βρω το έργο στο πλάι ενός μεσιτικού γραφείου. Έτσι έλεγε σε ένα site από όπου πήρα τις οδηγίες. Έχω αρχίσει λίγο να απελπίζομαι, γιατί νιώθω αρκετά κουρασμένη, είμαι και λίγο προϋδασμένη για την περιοχή...

Και καθώς στρίβω για να πάρω τον δρόμο της επιστροφής, βλέπω στο απέναντι πεζοδρόμιο το περίφημο graffiti. Το πλησιάζω και το παρατηρώ. **'No ball games'** θα έπρεπε να γράφει το αντικείμενο με το οποίο φαίνεται να παίζουν τα παιδιά αλλά έχει σβηστεί για κάποιον λόγο.

Εδώ η αποστολή μου φτάνει στο τέλος της. Παίρνω τον δρόμο της επιστροφής με αρκετή εξάντληση και ακόμα περισσότερη τροφή για σκέψεις. Μια εμπειρία-περιπέτεια που προκαλεί έντονο προβληματισμό – **άρα η τέχνη σε αυτήν την περίπτωση πέτυχε τον σκοπό της.**

Μια ευχάριστη βόλτα για τον επισκέπτη στο Λονδίνο μόνο του προτείνω πριν βγει στους δρόμους να έχει σιγουρευτεί ότι τα έργα που ψάχνει υπάρχουν ακόμα, αφού μιλάμε για **μία τέχνη που η μορφή της είναι πολύ ρευστή.** Όπως και να 'χει, το μόνο σίγουρο είναι ότι ο Banksy σίγουρα θα ξαναχτυπήσει και εμείς θα είμαστε εδώ για να περιμένουμε να θαυμάσουμε και να προβληματιστούμε με το επόμενο του έργο.

Γράφει η Μάγδα Τσαρταρή

i@nfo

- www.banksy.co.uk/
- www.artofthestate.co.uk/banksy/banksy.htm
- www.banksyunmasked.co.uk/

Μια
μέρα
στο

Efteling

...ένα πάρκο μαγικό!

Το Efteling είναι ένα θεματικό πάρκο στην Ολλανδία, που λειτουργεί ήδη από το 1952. **Πρόκειται για έναν από τους πιο δημοφιλείς προορισμούς των Ολλανδών, που όμως δεν είναι και τόσο γνωστός στο εξωτερικό.** Αξίζει λοιπόν να περάσετε εκεί μια ολόκληρη μέρα και να γνωρίσετε ένα θεματικό πάρκο διαφορετικό από όλα τα άλλα.

Η μαγεία του Efteling ξεκινά ήδη από την εντυπωσιακή είσοδό του, το «Σπίτι των 5 Αισθήσεων». Πρόκειται για μία ξύλινη κατασκευή ύψους 52 μέτρων, που σκοπό έχει να καλωσορίσει τον επισκέπτη και να τον μεταφέρει στο

παραμυθένιο κλίμα του θεματικού πάρκου που κρύβεται πίσω της.

Το Efteling χωρίζεται σε 4 περιοχές ή «βασίλεια»: το **Marerijk** (Βασίλειο των Νεραϊδών), το **Reizenrijk** (Βασίλειο των Ταξιδιών), το **Ruigrijk** (το **Τραχύ Βασίλειο**) και το **Anderrijk** (το **Διαφορετικό Βασίλειο**).

Ο καλύτερος τρόπος για να ξεκινήσει κανείς την περιήγησή του στο Efteling είναι να επισκεφτεί το Δάσος των Παραμυθιών. Ένα πραγματικό δάσος που φιλοξενεί τους πιο αγαπημένους ήρωες των παιδικών μας χρόνων. **Χαθείτε στα μονοπάτια του και στο επόμενο ξέφωτο θα συναντήσετε το κάστρο της Ωραίας Κοιμωμένης, την Κокκινοςκουφίτσα, το καραμελένιο σπίτι του Χάνσελ και της Γκρέτελ, καθώς και τον Κοντορεβιθούλη που προσπαθεί να κλέψει τις μπότες του γίγαντα.** Μπορείτε επίσης να επισκεφτείτε το χωριό των νάνων, να αφουγκραστείτε το αηδόνι του Αυτοκράτορα και να προκαλέσετε τον τρομακτικό Δράκο διεκδικώντας τον θησαυρό του. Πρόκειται για μία σειρά κατασκευών που εντάσσονται τόσο

ομαλά στο φυσικό τοπίο του πάρκου, σαν να βρίσκονταν εκεί από πάντα. **Αυτή είναι άλλωστε και η μεγαλύτερη επιτυχία του Efteling: το πάντρεμα της σύγχρονης τεχνολογίας των θεματικών πάρκων με την αγνότητα, το μυστήριο και τη μαγεία των παραμυθιών.**

Αφού πείσετε τον εαυτό σας ότι κάποτε πρέπει να εγκαταλείψετε το Δάσος των Παραμυθιών, το Efteling συνεχίζει να σας εκπλήσσει ευχάριστα και οι επιλογές είναι πολλές. Υπάρχουν βέβαια κάποια πράγματα τα οποία θα πρέπει σίγουρα να κάνετε. Για αρχή, επισκεφτείτε το Νεραϊδόκοσμο πετώντας!

Το Droomvlucht (Ονειρική Πτήση) σας δίνει την ευκαιρία να πετάξετε παρέα με νεράιδες, να κρυφοκοιτάξετε τις σκανταλιές των ξωτικών στο δάσος και να βγείτε ακόμα και στο διάστημα, αποτελεί αναμφισβήτητα ένα από τα πιο αγαπημένα θέματα του Efteling. Στη συνέχεια, περάστε μια βόλτα από το καταραμένο σπίτι του Hugo van den Loonsche Duynen. Το Villa Volta είναι ένα ξεχωριστό έκθεμα στη φιλοσοφία των mad-houses. Τα πάντα μέσα στο σπίτι έρχονται πάνω κάτω και ο επισκέπτης έχει την ψευδαίσθηση ότι στροβιλίζεται υπό την επιβλητική μουσική του Ruud Bos. Οι πιο περιπετειώδεις μπορούν να δοκιμάσουν το Python και το Vogel Rok, δύο από τα γρηγορότερα τρενάκια του πάρκου. Καιρού επιτρέποντος (μην ξεχνάτε ότι βρισκόμαστε στην Ολλανδία) μπορείτε να ανεβείτε στο μεγαλύτερο καράβι-κούνια του κόσμου, να κάνετε βόλτα με βαρκούλα σε μια από τις λίμνες του Efteling και να δαμάσετε τα ορμητικά νερά του Piraña. Για να πάρετε μια γεύση ανατολής επισκεφτείτε το Fata Morgana και κάντε μια πλωτή βόλτα. Θα σας οδηγήσει από τα στενά σοκάκια μιας φτωχής γειτονιάς στη χλιδή του παλατιού του Σουλτάνου. Πραγματικά εντυπωσιακό!

Για το τέλος μην παραλείψετε να περάσετε από το De Vliegende Hollander (τον Ιπτάμενο Ολλανδό) και να ανεβείτε στην Παγόδα. Σας προσφέρει από ύψος 60 μέτρων μία πανοραμική άποψη του πάρκου και της γύρω περιοχής.

Ετοιμαστείτε λοιπόν να περάσετε μία μέρα που θα σας μείνει αξέχαστη. Το Efteling κρύβει σε κάθε γωνιά του κάτι που θα σας μαγέψει και θα σας κάνει να το επισκεφτείτε ξανά και ξανά. Καλή διασκέδαση!

Γράφει ο Δημήτρης Παπαδόπουλος

iInfo

· Το Efteling βρίσκεται μεταξύ των πόλεων Tilburg και Den Bosch, στη νότια Ολλανδία. Απέχει εξίσου τόσο από το Άμστερνταμ όσο και από τις Βρυξέλλες. Λειτουργεί πλέον όλο το χρόνο αν και η καλύτερη περίοδος για να το επισκεφτεί κανείς είναι από τον Απρίλιο έως και το Σεπτέμβριο.

Δίπλα στο θεματικό πάρκο λειτουργούν το Efteling Golfpark, το Efteling Hotel καθώς και το Efteling Theater που συνήθως φιλοξενεί μιούζικαλ. Αυτές και περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να αναζητήσετε στο επίσημο site του Efteling, www.efteling.com

Αν δεν κρύβονται μέσα της επαναστατικά ιδεώδη, ή από την άλλη πλευρά αν το χρήμα και η δόξα δεν εξυπακούονται, τότε τι είναι αυτό που κάνει την ποίηση τόσο ελκυστική; Γιατί ένας νεαρός επαγγελματίας θα διάλεγε να ξοδέψει πολλές ώρες γράφοντας και διορθώνοντας τις ίδιες του τις σκέψεις; Στις γραμμές που ακολουθούν ο **Santiago Espinosa**, του οποίου το πρώτο βιβλίο μόλις εκδόθηκε στην Μπογκοτά της Κολομβίας, προσπαθεί να απαντήσει σε αυτά και σε άλλα ερωτήματα.

1. Η ποίηση είναι ο χώρος συνάντησης των λίγων. Ποιο είναι το νόημα της σε ένα αστικό περιβάλλον όπως αυτό της Μπογκοτά;

Η ποίηση από εδώ και στο εξής μπορεί κάλλιστα να γίνει μια αστική πραγματικότητα. Οι σίχοι της μιλάνε για δρόμους και ανώνυμα πρόσωπα, περιφερειακές συναντήσεις διαφορετικών πολιτισμών. Υπάρχουν άνθρωποι που ζουν την προσωπική τους Οδύσσεια στην καθημερινή τους διαδρομή από το σπίτι στο γραφείο. Άνθρωποι που αναζητούν απαντήσεις στις δημόσιες πλατείες, που ονειρεύονται, που προδίδουν, που φαντάζονται τη ζωή των άλλων στο απέναντι κτίριο. Άντρες και γυναίκες παγιδευμένοι σε συγκροτήματα πολυκατοικιών και μέσα στην δική τους νεύρωση. **Πάντα θεωρούσα ότι οι πόλεις, και ιδιαίτερα αυτές της Αμερικής, είναι το αξιοσημείωτο αποτέλεσμα εξοριών και ναυαγίων. Οι νέγροι αυτόχθονες: φωνές μιας οδυνηρής εποποιίας. Οι απίστευτοι κατακτητές: χαρακτήρες που εδραίωσαν πάνω σε αυτό το τοπίο το αλλόκοτο θέαμα των περιπετειών τους. Χάθηκαν στις κορυφές των βουνών ή στις άγριες ακτές και ψάχνουν ακόμη για το El Dorado στα γραφεία τους.**

Όλες αυτές οι πραγματικότητες, μεταξύ της σιγής και της κραυγής, ζητούν από το ποίημα να υιοθετήσει τα λιγότερο αναμενόμενα σχήματα. Με αυτό δεν εννοώ ότι η ποίηση πρέπει να έχει την πόλη ως θέμα για να επιβιώσει, επειδή δεν πρόκειται ούτε για κάποιο είδος τουρισμού ούτε για εργαλείο του marketing. Όταν λέω ότι η ποίηση πρέπει να σχετίζεται με την αστική πραγματικότητα το εννοώ όπως αυτό που περιγράφεται από τον Κουβανό ποιητή Rafael Alcides στην έννοια “το πλοίο του νομίσματος”: το ανθρώπινο δράμα μπορεί ακόμα να αναχθεί στην αγάπη και τον πόλεμο. Ασχέτως από το που προέρχονται, η αγάπη και ο πόλεμος θα έχουν πάντα τις καταβολές τους στην κατάργηση της σχέσης μεταξύ ανθρώπου και φύσης. Οι πόλεις είναι επίσης το αποτέλεσμα του διαχωρισμού ανθρώπου και φύσης.

Στο συγκεκριμένο παράδειγμα της Μπογκοτά, πιστεύω πως οι συγγραφείς, και όχι μόνο οι

ποιητές, δημιούργησαν τα έργα τους σε απάντηση προς την πόλη και όχι έχοντάς την απλά ως θέμα. **Η Μπογκοτά είναι μια πόλη χτισμένη πάνω στα απομεινάρια κατεδαφίσεων και ολοκαυτωμάτων. Μετατρέπεται το δέντρο της παιδικής σου ηλικίας σε θέσεις για πάρκινγκ, αποπέμπει και απαγάγει, κατεδαφίζει τα παλιά σπίτια και μαζί με αυτά όλες τις φανταστικές μορφές που το διπλανό γειτονόπουλο τοποθετούσε στους διαδρόμους τους.**

Η πόλη καταβροχθίζει τους κατοίκους της με την καθημερινή βία και μετά τους ξεχνάει με τη βροχή. Πολύ λίγα είναι αυτά που διατηρούνται και ό,τι επιτυγχάνει αυτή τη διατήρηση χάνει γρήγορα τις βάσεις του εξαιτίας της μηδαμινότητας. Πολλοί από τους μετανάστες έχουν έρθει στην Κολομβία για να χτίσουν μια πατρίδα και ξεχάστηκαν εύκολα. Η ποίηση εμφανίζεται τότε ως μία άσκηση αντίστασης και αρνούμαστε να παραδεχτούμε ότι η ζωή εξαφανίζεται χωρίς να αφήνει πίσω της κάποιο φάντασμα. Αρνούμαστε να ξεχάσουμε το δέντρο και τα θύματα της ιστορίας, αρνούμαστε να αποδεχτούμε το ότι οι ανθρώπινες ψυχές εξαφανίζονται με την ίδια ευκολία που κατεδαφίζονται τα παλιά σπίτια.

Υπάρχει μια περίπτωση να γράφουμε ποίηση επειδή αρνούμαστε να δεχτούμε ότι τα μυστήρια της ζωής έχασαν την ύπαρξή τους μόνο και μόνο εξαιτίας της παρουσίας κινητών τηλεφώνων, της τηλεόρασης, του ίντερνετ ή του Πανεπιστημίου. Υπάρχει επίσης μια μεγάλη πιθανότητα οι συμμετέχοντες στον διάλογο της ποίησης να είναι λίγοι, η αλήθεια όμως είναι πως ένας αυθεντικός διάλογος συμβαίνει στις περιπτώσεις όπου ο λόγος ρέει μεταξύ πολύ λίγων. Μετά τις μεγάλες καταστροφές του 20ου αιώνα, με τις επαγγελίες του να ταλαντεύονται μεταξύ της βούλησης να αλλάξουμε τον κόσμο και της θέλησης να αλλάξουμε τον ίδιο μας τον εαυτό (δηλαδή μεταξύ της «Μεγάλης Πορείας» και του «Ροβινσώνα Κρούσου»), έχουμε συνηθίσει στα όρια της μικρής ομάδας. **Ξέρουμε ότι δεν μπορούμε να αλλάξουμε τον κόσμο, αλλά είμαστε πρόθυμοι να παλέψουμε ώστε να γίνει το άμεσο περιβάλλον μας πιο βιώσιμο.** Περισσότερο από τη θεώρηση των εαυτών μας, μας ενδιαφέρει το να περιστοιχιζόμαστε από φίλους: αληθινούς, φανταστικούς, νεκρούς ή ζωντανούς. Μερικοί γυρίζουν ταινίες για να το δείξουν αυτό. Εμείς σκίζουμε τις σελίδες μας με κραυγές και σιωπές. Μερικές φορές, ακόμα, όταν ο διάλογος αποτυγχάνει και ούτε καν οι λέξεις βοηθούν στο να εκφραστεί η αποτυχία, εμφανίζεται η μουσική των ποιημάτων σαν κάποιου είδους ξόρκι.

2. Η Κολομβία είναι γνωστή ως μία βίαιη και βαρβαρική χώρα. Γιατί παραμένει η ποίηση;

Santiago Espinosa

«ο δημιουργός ανάμεσα σε άλλους αντίλαλους»

Από τον Robert Max Steenkist

Ο Juan Manuel Roca, ένας από τους σημαντικότερους Κολομβιανούς ποιητές εν ζωή, χαρακτήρισε τη χώρα του ως ένα τόπο που απομακρύνεται από τον εαυτό του. Το μεγαλύτερο μέρος των κατοίκων της επέλεξε να ζει από ψευδείς στατιστικές ανάπτυξης, προσπαθώντας να αποκρύψει την αυξανόμενη ανεργία, τους καθημερινούς θανάτους εξαιτίας του εμφυλίου πολέμου και την αχαλίνωτη παραγωγή κοκαΐνης με την παγκόσμια κατανάλωση.

Υπάρχουν φορές που η ποίηση ορθώνει το ανάστημά της για να μιλήσει για αλήθειες που παραμένουν κρυμμένες στη σκιά. Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι οι επαναστατικές εκφράσεις του '60 και του '70, όταν οι όροι κοινωνική ποίηση και στρατευμένη τέχνη έγιναν τόσο δημοφιλείς στη Λατινική Αμερική. Για τις νεότερες γενιές Κολομβιανών, όμως, η εικόνα της ποίησης ως ένα εργαλείο βελτίωσης κατέρρευσε όταν αποδείχτηκε πως οι χίπς δεν έκαναν τίποτα καλύτερο από το να γράφουν φθηνούς στίχους και να ονειρεύονται έναν καλύτερο κόσμο. Η ποίηση δεν είναι πλέον η φωνή της ελπίδας.

Η ποίηση στην Κολομβία δεν είναι κάτι για τις μάζες (παρόλο που αυτές συναντώνται στο Διεθνές Φεστιβάλ Ποίησης του Medellín) και αυτό δεν είναι παράξενο αν σκεφτεί κανείς πως πρόκειται για μια χώρα με τα υψηλότερα ποσοστά δολοφονιών στον κόσμο. **Οι παρουσιάσεις βιβλίων ποίησης συμβαίνουν μεταξύ των λίγων ειδημόνων που αλληλοχαιρετίζονται τα απογεύματα και γράφουν ο ένας κριτική για τον άλλο.**

«Γιατί να υπάρχει ποίηση σε αυτούς τους σκοτεινούς καιρούς;», ρώτησε ο Hölderlin. «Τι εποχή είναι αυτή, που το να μιλάς για τα δέντρα σημαίνει επίσης να παραμένεις σιωπηλός για τόσα πολλά;», έγραψε ο Bertolt Brecht. Ίσως όλοι αυτοί που προσπαθούν να δημιουργήσουν τέχνη σε βίαιες εποχές προσπαθούν «να εκτροχιάσουν ένα τρένο βάζοντας ένα τριαντάφυλλο κατά μήκος των γραμμών», όπως το θέτει ο Juan Manuel Roca. Παρόλα αυτά, θα αναδιατύπωνα την ερώτηση ως εξής: Αν δεν υπάρχουν βίαιες εποχές, ποιος ο λόγος να γράψουμε ποίηση; Γιατί να γράφουμε στίχους αν όλα κυλούν ομαλά στον κόσμο; Η γέννηση της ποίησης είναι η μη-ικανοποίηση. Θεωρώ ότι ένα μεγάλο μέρος της Κολομβιανής ποίησης είναι μια απάντηση της αγάπης προς τη βαρβαρότητα. Έχουμε χτίσει κάτι σαν μια **αντι-χώρα**. Στη βοή των βομβών και των πολυβόλων η ποίηση απαντά με μουσική. Για παράδειγμα, ο Luis Vidales, ένας ακόμα σπουδαίος Κολομβιανός ποιητής, παρακολούθησε τον πόνο των πόλεων μας με τα μάτια ενός παιδιού και περιέγραψε τον κόσμο με μια ανανεωμένη κατάπληξη: φαντάστηκε στοιχειά (φαντάσματα) και επαναστάσεις στη χώρα των εξαφανισμένων και χαμένων αιτίων. Την περίοδο του πιο απάνθρωπου εμφυλίου

πολέμου, κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του '50, ο Aurelio Arturo έγραψε το **Morada al Sur**, ένα βιβλίο που παρουσιάζει την Κολομβία σαν μια χώρα γενημένη στους πολύχρωμους μύθους, τα τραγούδια του ανέμου, τις αχτίδες φωτός που περνούν μέσα από τα φύλλα και την αξία της εσωτερικής γαλήνης, και όχι μόνο μέσα στην απληστία των Ισπανών στρατιωτών και το αιματοκύλισμα. Πιο πρόσφατα, όταν οι απαγωγές και τα βασανιστήρια αποτελούσαν τον καθημερινό άρτο για πολλούς Κολομβιανούς, ο Héctor Roja Herazo έγραψε ένα βιβλίο γεμάτο με ιερές προσφορές προς το σώμα: το θαύμα του οργανισμού και του πόνου του. Σε ένα στίχο γράφει: **Καμιά ιδέα δεν αξίζει ένα σώμα**. Μερικά χρόνια πριν, η μεγάλη ποιήτρια Maria Mercedes Carranza αυτοκτόνησε. Στο βιβλίο της **Tengo miedo** (Φοβάμαι) αποκρυστάλλωσε τον καθημερινό πόνο πολλών ανώνυμων Κολομβιανών και η τραγική της απόφαση ήταν μέρος της ευθύνης που είχε αναλάβει να μιλήσει με τους πιο έντιμους όρους για αυτούς. Ο Giovanni Quesser, απόγονος μεταναστών από το Λίβανο, γράφει για τη σημασία της μνήμης σε μια χώρα όπου περισσότεροι από 4 εκατομμύρια άνθρωποι παραμένουν άστεγοι

εξαιτίας της βίας. Μπορούμε επίσης να εκλάβουμε τα ποιήματα του Juan Manuel Roca ως μια επίδειξη ελευθερίας για μία εγκλωβισμένη χώρα: μας θυμίζει πως ούτε η χειρότερη τραγωδία δεν μπορεί να καταργήσει τη σημασία της λογοτεχνίας. Βλέπω τον εαυτό μου ως έναν ταπεινό κληρονόμο αυτής της παράδοσης της ανυπακοής. **Θέλω να πιστεύω ότι τα ποιήματά μου είναι αντίλαλοι όλων αυτών των φωνών που απαντούν στη βαρβαρότητα με ομορφιά**. Η πραγματική ανατροπή επιμένει στην αγάπη και τη φαντασία, το γέλιο και τη μνήμη.

3. Η Ελλάδα και η Κολομβία έχουν ένα κοινό χαρακτηριστικό: καμιά από τις δυο δεν βγαίνει ποτέ από την κρίση. Βλέπεις άλλες ομοιότητες;

Η Ελλάδα είναι ο θαμμένος μας καθρέφτης, όπως έγραψε ο Carlos Fuentes. Και αντιστρόφως. Θεωρώ και εγώ τον εαυτό μου ως μέρος αυτής της παράδοσης. Εκτός από τα σπουδαία έργα των Τραγικών, είχα την ευκαιρία να έρθω σε άμεση επαφή με την Ελλάδα μέσω των μαθημάτων Φιλοσοφίας που παραδίδω. Ο Ηράκλειτος και ο Ξενοφάνης, οι Πλατωνικοί Διάλογοι... έχω μάθει από όλους αυτούς πως να βλέπω το ορατό μέσα στο αδιόρατο και θαυμάζω τη διαύγεια με την οποία παρουσιάζουν τη γλώσσα ως μία πράξη ηθικής. Είμαι μεγάλος θαυμαστής του Γιάννη Ρίτσου. Η ποίηση του κυλά ήρεμα και λατρεύω το ότι οι πιο αναπάντεχες ομορφιές και τερατωδίες μπορούν να συμβούν στους πιο απλούς του στίχους. Από αυτόν έμαθα ότι η μνήμη είναι επίσης μία εξέγερση από τα ερείπια.

4. Ποια νομίζεις ότι είναι η συνεισφορά της Κολομβίας στη αρχαία παράδοση της ποίησης;

Η Αμερική εμπλούτισε την Ισπανική γλώσσα. Κάθε λογοτεχνική ανταλλαγή μεταξύ του παλιού και του νέου κόσμου μοιράζεται αυτές τις δυναμικές. Ο Έλληνας αναγνώστης θα ανακαλύψει σε αυτές τις εκφράσεις ένα νέο πρόσωπο για τα δικά του φαντάσματα, καινούρια και αναπάντεχα επεισόδια για αυτό το ταξίδι του Οδυσσέα που μοιραζόμαστε όλοι μας.

Η ποίηση είναι το ταξίδι που δε χρειάζεται αεροπορικά εισιτήρια, φόρους τελωνίου και τη διαμεσολάβηση άκαμπτων γραφειοκρατών. Αυτό το ταξίδι είναι η αρχαιότερη ανταλλαγή φιλίας και κατάπληξης, τόσο μεγάλης και πλούσιας όσο αυτό το μυστήριο που μας καθηλώνει όλους μπροστά στα βιβλία μας.

Μετάφραση: Δημήτρης Παπαδόπουλος

Visit: laseleccionesafectivascolumbia.blogspot.com

Houseconcerts

Πριν από μερικές μέρες βρέθηκα στο διαμέρισμα ενός καλού μου φίλου.

Το διαμέρισμα του, στο 33ο όροφο ενός κτιρίου, είναι αρκετά μεγάλο για να χωρέσει ένα μίνι στούντιο παραγωγής χιπ-χοπ μουσικής, αλλά και ένα μεγαλόπρεπο Steinway D, το οποίο κοσμεί το σαλόνι.

Εκείνη η βραδιά ήταν ειδική: ο γνωστός μου είχε αποφασίσει να μετατρέψει το σαλόνι του σε μίνι αίθουσα συναυλιών, και είχε καλέσει 30 άτομα για να παρακολουθήσουν ένα σχήμα τζαζ μουσικής, το οποίο και θα έπαιζε για περίπου μία ώρα. Δεν υπήρχε εισιτήριο - ένα χαρτόκουτο στην είσοδο του διαμερίσματος έγραφε: «ό,τι έχετε ευχαρίστηση για τους μουσικούς». Δεν υπήρχε κώδικας ενδυμασίας: κι όμως όλοι είχαν έρθει με ωραία, καλαίσθητα ρούχα, σα να γνώριζαν εκ των προτέρων ότι

το να συμ-μετέχεις στη μουσική πράξη όχι ως «παθητικός δέκτης», αλλά ως «ενεργητικός ακροατής» είναι μια πράξη άξια ενδυματολογικής προσοχής.

Το σχήμα, με την ονομασία SKETCHY BLACK DOG, είναι από τα ανερχόμενα στην τζαζ σκηνή της Νέας Υόρκης. Ο pianista – ιδρυτικό στέλεχος του γκρουπεπονομάζεται Πιατιγκόρσκυ: για όσους γνωρίζουν το όνομα, είναι ο ανηψιός του μεγάλου τσελίστα της κλασικής μουσικής, Πιατιγκόρσκυ. Για ποιο λόγο αποφάσισε ένα τέτοιο σχήμα να παίξει σε ένα σπίτι, τη στιγμή που εμφανίζεται στα πιο γνωστά τζαζ κλαμπ της Νέας Υόρκης και του Λος Άντζελες;

Ο λόγος δόθηκε εύστοχα από τον pianista, καθώς μας προέτρεψε να καθίσουμε, να χαλαρώσουμε, και να πιούμε το ποτό μας.

Οι «κατ'οίκον» συναυλίες (house concerts) είναι μία από τις παλαιότερες παραδόσεις της μουσικής ως πράξης (music making). Σε σπίτια ήταν που πρώτα ο Φρανς Λιστ ξεδίπλωσε το μεγαλειώδες καλλιτεχνικό και τεχνικό του ταλέντο, που τον έκανε τον πρώτο αληθινό ροκ σταρ της Δυτικής

μουσικής μας παράδοσης. Σε σπίτια ακούστηκαν για πρώτη φορά τα νυχτερινά του Σοπέν, οι παραφράσεις του Τάλμπεργκ, η Φανταστική Συμφωνία του Μπερλιόζ (σε μεταγραφή για πιάνο του Λιστ),

τα βαλς του Γιόχαν Στράους. Σε σπίτια γίνονταν οι συναντήσεις των μεγάλων διανοητών της Τέχνης (ένας πίνακας της εποχής μας δείχνει τον Φρανς Λιστ στο πιάνο, ενώ με ηρεμία τον ακούνε ο Ντελακρουά, η Μαρι ντ' Αγκού, κι ο Βίκτωρ Ουγκώ).

Αλλά και στον 20ο αιώνα, σε οικείους χώρους ήταν που θα άκουγε κανείς τον Φρανκ Σινάτρα, τον Τζωρτζ Γκέρσουιν, τον Βλαντιμνρ Χόροβιτς.

Η κατοίκον συναυλία, η παράδοση της οποίας δεν είναι αρκετά διαδεδομένη στην Ελλάδα, είναι κατά κάποιον τρόπο το ζενίθ της μουσικής ως πράξης: είναι το ζενίθ από πλευράς του ακροατή. Ο ακροατής βρίσκεται δίπλα στον ντραμερ, δίπλα στον pianista, δίπλα στον τραγουδιστή. {Ο ίδιος ο ντραμερ του σχήματος μου εκμυστηρεύεται αργότερα ότι προτιμάει να παίζει σε μικρούς, οικείους χώρους, γιατί μόνο εκεί δεν χρειάζεται να βαράει τα ντραμς μόνο και μόνο για να ακουστεί, αλλά μπορεί να λεπτύνει τον τρόπο που προσεγγίζει τις άρσεις και τις θέσεις του οποιουδήποτε ρυθμικού μοτίβου του.}

Τι θα πει ότι ο ακροατής βρίσκεται «δίπλα»; Θα πει ότι η μουσική, από «θρησκευτική» εμπειρία των μαζών, επαναπροσδιορίζεται ως προσωπική σχέση: ο ακροατής κινείται, στην ουσία του, με την οποιαδήποτε αυξομείωση ήχου από το πιάνο, ή με οποιαδήποτε μεταβολή του βιμπράτου στο βιολί: ο ακροατής σχετίζεται με τον μουσικό, κι ο μουσικός με τον ακροατή. Και σε μια τέτοια σχέση, που λόγω της απόστασης μεταξύ ακροατή και μουσικού γίνεται σχέση προσωπική, η πραγματική θρησκευτικότητα της μουσικής εμπειρίας επαναπροσδιορίζεται: η σιωπή κατά τη διάρκεια του κάθε κομματιού δεν είναι σιωπή τυποποιημένη (έτσι κάνουν σε τέτοιες περιπτώσεις). Απεναντίας,

είναι σιωπή παρόμοια με αυτή που

αισθάνεσαι ότι πρέπει να κάνεις όταν βρίσκεσαι μπροστά σε κάτι πέρα από τον εαυτό σου, κάτι μεγαλύτερο από εσένα. Είναι η σιωπή κατά τη διάρκεια της γυμναστικής ρουτίνας ενός αθλητή που διαγωνίζεται για το ολυμπιακό μετάλλιο. Είναι η σιωπή που γεννά το πραγματικό, το αληθινά θρησκευτικό δέος.

Σε ένα τέτοιο βραδινό, μπορεί κανείς να καταλάβει τη λανθασμένη βάση πάνω στην οποία σχετίζονται πολλές από τις ταμπέλες που απαγορεύουν στον ενεργητικό ακροατή της μουσικής να έχει εμπειρία από την καλή μουσική, και όχι μονάχα από την «λαϊκή», ή την «κλασική», ή την «τζαζ». Και εδώ δε θέλω να αναφερθώ σε λεπτές μουσικές έννοιες - αλλά σε απλά καθημερινά μας μουσικά βιώματα: βιώματα όπως **η ένταση του ήχου**.

Ο 20ος αιώνας, με την εφεύρεση του φωνογράφου, την επέκταση της δισκογραφίας και την εν συνεχεία εγκαθίδρυση της «κατανάλωσης» της μουσικής ως «ιδιωτική» εμπειρία, μας έφερε μπροστά σε κάποια καινούργια δεδομένα ακουστικής εμπειρίας της μουσικής σε σχέση με όσα ήταν σε ισχύ παλαιότερα: Σήμερα ένας άνθρωπος μέσα σε ένα λεωφορείο έχει ακουστικά στα αυτιά του και ακούει τη μουσική δυνατά, που σημαίνει πως ακούει τη μουσική προσπαθώντας με κάθε τρόπο να σχετιστεί προσωπικά με τον ερμηνευτή: η ένταση του ήχου είναι τόσο μεγάλη, σαν να βρισκόταν ο ακροατής μας μπροστά στον ερμηνευτή. Ο «μοναχικός ακροατής» του 20ου αιώνα «τη βρίσκει» με την ένταση της μουσικής του εμπειρίας, και εδώ με τη λέξη «ένταση» εννοώ την καθαρή ένταση του ήχου, και όχι την ψυχολογική. Ζητάει την ένταση, γιατί αυτή και μόνο μπορεί να τον κλέψει από την καθημερινότητά του – πολύ περισσότερο, μπορεί να προσφέρει ένα υποκατάστατο της πραγματικής εμπειρίας της μουσικής ως προσωπικής σχέσης, της εμπειρίας της μουσικής ως κοινωνίας. Όλοι μας θα θέλαμε να βρισκόμαστε δίπλα στον μουσικό. Όσο δυναμώνουμε την ένταση στο iPod μας, τόσο αποκλείουμε τον έξω κόσμο από την εμπειρία μας. Αν δεν μπορούμε να βρισκόμαστε δίπλα στην μουσική-ως-πράξη, τουλάχιστον μπορούμε να μην αφήσουμε κανέναν άλλον μέσα στην δικιά μας εμπειρία. **Μας αρέσει η δυνατή μουσική – μας αρέσει η ένταση όταν πηγαίνουμε σε μία συναυλία των Prodigy, ή στα μπουζούκια έξω από τη Θεσσαλονίκη – κλεινόμαστε στον κόσμο της μουσικής, εκεί που η δύναμη του ήχου περιλαμβάνει ολόκληρο τον προσωπικό μας χώρο.** Πώς θα μπορούσε, λοιπόν, κάποιο άλλο είδος μουσικής, όπως για παράδειγμα η κλασική, που βασίζεται κατά κύριο λόγο στην ζωντανή ερμηνεία, να συγκριθεί και να κονταροχτυπηθεί με τα ηχητικά μεγαθήρια των κλαμπ,

Trend ή μια αλλιώτικη μουσική εμπειρία ?

των ροκ συναυλιών, του iPod ή των ηχείων των μπουζουκιών;

Αναλογιστείτε τώρα ότι βρισκόσαστε, μπροστά σε ένα πιάνο, μπροστά σε έναν ντράμερ, μπροστά σε έναν μπασίστα. Σκεφτείτε πως η κάθε νότα του πιάνου αντιλαλεί μέσα από το ηχείο του οργάνου και, καθώς αντανακλάται πάνω στο καπάκι, έρχεται κατευθείαν πάνω σας, έτσι ώστε η κάθε αυξομείωση ήχου, από τις πιο σιγανές ρωγμές ήχου, μέχρι τις πιο αρχετυπικές άγριες βαθύφωνες νότες, έχει μια φυσική επίδραση στο σώμα σας. Φανταστείτε ότι μπορείτε να αισθανθείτε το μπάσο ενός Μπαχ, τη μελωδία ενός Μότσαρτ, τον ρυθμό ενός Μπετόβεν δίπλα σας. Να βλέπετε αυτά τα στοιχεία της μουσικής να δημιουργούνται δίπλα σας, από κάποιον άνθρωπο (ή ανθρώπους) που ζωντανά πλάθουν, μπροστά σας, τη μουσική σας εμπειρία.

Η ένταση και μόνο του ήχου θα ήταν ανάλογη και με την ένταση της εμπειρίας σας – με τον ίδιο τρόπο που όταν «έχω ντέρτια», βάζω τον Καζαντζίδη στη διαπασών – θέλω να μεθύσω από ήχο. Αυτό θέλουν όλοι οι συνθέτες, ανεξαρτήτως είδους: θέλουν να μας μεθύσουν με τον ήχο τους.

Κι εδώ τελικά βρίσκεται η κεφαλαιώδης διαφορά

της ποιότητας: όπως διαφορετικά αισθάνεται κανείς την μέθη μετά από ένα καλό ποτήρι κρασί, και διαφορετικά μετά από ένα αλκοολούχο ποτό β' διαλογής, έτσι και με τη μουσική: δεν υπάρχει ποιοτική διαφορά στο είδος της μουσικής – αλλά υπάρχει ποιοτική διαφορά στο είδος της μέθης. Και στο χώρο της οικείας συναυλίας, στους κλειστούς, μικρούς χώρους, εκεί όπου οι μπάσες νότες ενός δευτεροκλασάτου τραγουδιού της ελληνικής ποπ και οι μπάσες νότες μίας σονάτας του Μπετόβεν καταλαμβάνουν τον ίδιο ακουστικό χώρο – εκεί που βασιλεύει η δημοκρατία του ήχου – εκεί ακόμη και ο πιο σκληροπυρηνικός εραστής των οιονδήποτε κατηγοριοποιήσεων θα οφείλει να ομολογήσει τον απαγορευμένο καρπό της μεταπολιτευτικής Ελλάδας: ότι δηλαδή με τον Μπετόβεν, με τον Χατζηδάκη, με τους Queen, με το Ζαμπέτα, με τον Χάυντ απλά, μεθάς ωραιότερα. Επειδή μεθάς ωραιότερα πάει να πει μεθάς ως Έλληνας.

Καθώς (λοιπόν) η χώρα και ο πλανήτης μας περνάνε περιόδους μεγάλης οικονομικής κρίσης, μπορούμε να τους προσφέρουμε ένα ευγενές αντίδοτο. Αυτό είναι οι «κατ' οίκον» συναυλίες που μας υπενθυμίζουν ότι το πραγματικά ωραίο μπορούμε

να το γευτούμε και να το ψηλαφίσουμε με την ακοή μας, όπως ο πιανίστας ψηλαφίζει τα πλήκτρα του πιάνου. Δεν χρειάζεται μάλιστα να πληρώσουμε πολλά λεφτά, ή να φορέσουμε φανταχτερά ρούχα, ή να ακολουθήσουμε κάποιον συγκεκριμένο κώδικα συμπεριφοράς ή επικοινωνίας. Η καλή μουσική, όπως το καλό κρασί, μας ελκύουν και μας κάνουν να θέλουμε να προσέξουμε, γιατί μόνο με αυτά η εμπειρία μας θα είναι εξόχως μεθυστική.

Μπορεί στην Ελλάδα η κουλτούρα των «κατ' οίκον» συναυλιών να μην υπάρχει στο βαθμό που υπάρχει στο εξωτερικό – όμως στην Ελλάδα έχουμε κάτι που δεν βρίσκεται πουθενά αλλού στον πλανήτη: το μεράκι για τη μέθη από το ωραίο. Στην δύσκολη περίοδο λοιπόν που διανύουμε, ας ξαναθυμηθούμε κι εμείς τι πάει να πει να κάθεσαι γύρω από ένα πιάνο και να ακούς με την αγάπη ενός πραγματικού γευσιγνώστη της Τέχνης, έναν αυτοσχεδιασμό του Όσκαρ Πήτερσεν, ένα τραγούδι του Τζων Λένον, μία φούγκα του Μπαχ, ή μία Etude - Tableau του Ραχμάνινωφ. Και ας αυτοσχεδιάσουμε κι εμείς κατ' οίκον συναυλίες, κατ' οίκον παραστάσεις, κατ' οίκον αναγνώσεις. Ας δημιουργήσουμε μικρές εκκλησίες ποιότητας στην Θεσσαλονίκη και ας δείξουμε στους παχύσαρκους του κακού γούστου πως ό,τι και να κάνουν, εμείς θα μεθάμε από Τέχνη. Και, άμα δε μας αφήνουν να τα σπάμε έξω, τότε θα τα σπάμε στα σπίτια μας. Γιατί η πραγματικότητα είναι ότι: πιο πολλή ανάγκη έχουμε να ακούσουμε μια ωραία συναυλία τζαζ μουσικής, παρά τους συνήθεις βερμπαλίζοντες του πολιτικού ή τηλεοπτικού μας σκηνικού. Πιο πολλή ανάγκη έχουμε να

μάθουμε την ιστορία του τόπου μας, της πόλης μας, των Τεχνών μας, παρά να μεμψιμοιρούμε επειδή κάποιοι ανήθικοι, και προπάντων κακόγουστοι βαλθήκανε να μας φοβίσουν. Ας κάνουμε λοιπόν τα σπίτια μας κρυφά σχολεία ποιότητας όπου μέσα τους θα ζει ο Μπετόβεν κι ο Λίστ και όχι οι προδότες της ζωής και του ωραίου. Γιατί αυτούς δεν τους έχουμε ανάγκη. Μόνο ένα πράγμα έχουμε ανάγκη: τη μεθυστική απόλαυση της ποιότητας.

Γράφει ο Βασίλης Βαρβαρέσος

Ο χορός των μυρμηγκιών

και το δικαίωμα στη σιωπή

Η αίσθηση των Βερολινέζων ότι ζουν απλά «μεταξύ τους» στη «δική τους» πόλη μοιάζει σήμερα πια μια παλιά ανάμνηση. Ποτέ στην ιστορία του το Βερολίνο δεν ήταν τόσο δημοφιλής προορισμός για ταξίδια και εκδρομές. Μετά από το Παρίσι και το Λονδίνο, το Βερολίνο έχει στην Ευρώπη την τρίτη θέση σε διανυκτερεύσεις. Απ' όλες τις κατευθύνσεις του κόσμου οι τουρίστες φτάνουν στην πόλη για να συμμερισθούν την εμπειρία του «be Berlin». Κάτω από αυτό το μόντο το Βερολίνο άρχισε να φτιάχνει πιο συστηματικά τη δημόσια εικόνα του. Ξέρει εξάλλου ότι η ιστορία πουλάει. Οι τουρίστες δεν έρχονται μόνο για να δουν τις περίφημες συλλογές στα μουσεία, να γιορτάσουν σε φημισμένα κλαμπ ή να γοητευτούν από τα πάρκα και τις πλατείες που δίνουν πράσινη ανάσα σ' αυτή τη ζωηρή πόλη, τους προσελκύει εξίσου η ιστορία της Ναζιστικής Γερμανίας, του Τρίτου Ράιχ, και το γνωστότερο σύμβολο του Ψυχρού Πολέμου, το Τείχος του Βερολίνου. Οι ντόπιοι Βερολινέζοι τρίβουν κατάπληκτοι τα μάτια τους, καθώς βλέπουν την πόλη τους σε διαρκή μεταμόρφωση και προσπαθούν να συμμορφωθούν προς το φρεσκοκομμένο κοσμοπολίτικο προφίλ της. Ταυτόχρονα συνειδητοποιούν ότι η πόλη, την οποία ο δήμαρχος χαρακτήρισε «φτωχή αλλά σέξι», έχει ανάγκη από τους τουρίστες για να αντισταθμίσει την έλλειψη μεγάλης βιομηχανίας. Η ευημερία και η οικονομική κατάσταση της μεταβιομηχανικής πρωτεύουσας της Γερμανίας εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τους ανθρώπους που γεμίζουν τα τουριστικά λεωφορεία, χασομερούν στα καφενεία της Kreuzberg, φωτογραφίζονται με τους συνοριακούς φύλακες

στο Checkpoint Charlie και διασταυρώνουν το βλέμμα τους με έργα τέχνης παγκόσμιας εμβέλειας στο Νησί των κρατικών Μουσείων. «Μυρμηγκόδρομοι» ονομάζονται τα συνηθισμένα μονοπάτια των τουριστών, που οδηγούν από το Zoologischer Garten, Potsdamer Platz, Brandenburger Tor, Hackescher Markt και φτάνουν μέχρι Alexanderplatz. Μέσα στην ταραχή των μυρμηγκιών, που προχωρούν σταθερά με τη μύτη τους βυθισμένη σε τουριστικούς οδηγούς, ενίοτε θα ξεχνούσες το ιδιαίτερο σημασιολογικό φορτίο ιστορικών κτιρίων και μνημείων στο κέντρο της πόλης. Ένα από αυτά είναι το Μνημείο του Ολοκαυτώματος, που βρίσκεται δίπλα στην Πύλη του Βρανδεμβούργου. Χτισμένο σ' ένα ιστορικό σημείο, πολύ κοντά στην Καγκελαρία του Τρίτου Ράιχ και στο σφραγισμένο υπόγειο καταφύγιο του Χίτλερ, το Μνημείο για τους δολοφονημένους Εβραίους της Ευρώπης αποτελείται από 2711 πέτρινους πλίνθους διαφορετικού ύψους, που δημιουργούν στον επισκέπτη την αίσθηση ότι μπαίνει σ' ένα τεράστιο νεκροταφείο. Είναι αξιοπρόσεκτο το γεγονός ότι μικροί και μεγάλοι βρίσκουν στη συμβολική τοπογραφία του διάσημου αρχιτέκτονα Peter Eisenman ενίοτε τον ιδανικό χώρο για να παίξουν κρυφτό ή να κάνουν πικνίκ στη σκιά των 41 δέντρων, που

ζωντανεύουν το κυματισμένο τοπίο.

Περπατώντας ωστόσο στις στενές διαδρομές ανάμεσα στις τσιμεντένιες στήλες, απορροφάσαι από αυτό τον διδαλώδη λαβύρινθο. Αφήνεις την καθημερινότητα πίσω σου και προχωράς σ' έναν κόσμο δέους και αποξένωσης. Απομακρύνεσαι από τους ήχους και τις μυρωδιές της πόλης και αισθάνεσαι μικρός. Οι γκρι υψηλές πέτρες εκπνέουν μια ψύχρα που σ' αγγίζει και εύκολα χάνεις τον προσανατολισμό σου. Τέτοιες στιγμές, όταν σε διατρέχει το αίσθημα ότι δεν υπάρχει διέξοδος από αυτό το αφηρημένο δάσος συσσωρευμένης σκόνης, η σιωπή σου λογοδοτεί σε κάτι που δεν λέγεται. Μαρτυρεί ότι συνεχίζει να υπάρχει κάτι ανείπωτο, που ζητά να εκφραστεί. Μ' αυτό τον τρόπο το Μνημείο, που δεν φέρνει επιγραφές ή άλλες ενδείξεις εμπέδωσης μιας σταθερής ερμηνείας, εμποδίζει την επιβολή ενός και μόνου νοήματος πάνω στο ασύγκριτα φρικτό συμβάν του Ολοκαυτώματος. Ταυτόχρονα δεν διακόπτεται η σκέψη πάνω του, καθώς καλεί τον επισκέπτη να αναμετρηθεί μόνος του με τα πολλά και περίπλοκα ερωτήματα που προκαλεί.

Δεν ξέρω εάν η αισθησιακή και συναισθηματική συνάντηση με το οδυνηρό

παρελθόν χωράει στο πιεσμένο πρόγραμμα των τουριστικών γραφείων, αλλά ακόμη και τα μυρμηγκία έχουν το δικαίωμα, αν όχι και το χρέος να σταθούν λίγο και να αφήσουν το νου τους να περιπλανηθεί στη σιωπή. Για πικνίκ θα βρεθεί εύκολα, πιστεύω, άλλος πιο κατάλληλος χώρος.

Γράφει ο Bart Soethaert

ino

• www.stiftung-denkmal.de/
• www.holocaust-denkmal-berlin.de/

contACT
Contemporary Art Club
 Δάφνης 12-Γιαννιτών (περιοχή City Gate),
 τ.κ. 54627
 Τηλ: 2314010237
 Θεσσαλονίκη
 web: contactspace.wordpress.com

Το contACT είναι πολιτιστικός οργανισμός μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Στόχος είναι να δημιουργηθούν οι καλύτερες δυνατές συνθήκες παραγωγής, παρουσίασης και προώθησης της σύγχρονης καλλιτεχνικής δημιουργίας...όχι να «γεμίσουν» οι τσέπες! Τα όποια έσοδα θα προορίζονται αποκλειστικά για την καλύτερη λειτουργία του χώρου σε όλα τα επίπεδα.

Στο contACT λειτουργεί:

- Creativity space: Χώρος «δημιουργίας» και «παραγωγής» τέχνης (εργαστήριο/ ατελιέ)
 Στο συγκεκριμένο «τομέα» δίδεται η δυνατότητα να πραγματοποιηθούν πρόβες για θέατρο, χορό και μουσική. Επίσης, υπάρχει χώρος με πάγκους εργασίας και αποθήκευσης των προσωπικών υλικών του εκάστοτε καλλιτέχνη.
- Performance space: Χώρος παρουσιάσεων (stage)
 Ένα ή δύο stages (συνολικό εμβαδόν 106 τ.μ. και χωρητικότητα μέχρι 80 άτομα). Φωτιστικός εξοπλισμός: 15 PAR300 + 1 PAR500(επιδαπέδιο), κονσόλα φωτισμού 12/24 channels. Ηχητικός Εξοπλισμός: 2 speakers 250watt, ενισχυτής, κονσόλα μίξης, cd player double- deck, 2 microphones. Προτζέκτορας. •Exhibition space: Χώρος εκθέσεων
- Lobby/Café
- Χώρος υποδοχής καλλιτεχνών και θεατών.
- Βιβλιοθήκη
- Ταινιοθήκη

Το contACT art club υποδεχεται την ομάδα θεάτρου
Ετερον Εκάτερον με την παράσταση “Middle”
29 Απριλίου- 8 Μαΐου 2011, στις 9 μ.μ.

Παραστάσεις:

Παρασκευή 29 Απριλίου 2011
(πρεμιέρα)
Σάββατο 30 Απριλίου 2011

Κυριακή 1 Μαΐου 2011
Παρασκευή 6 Μαΐου 2011
Σάββατο 7 Μαΐου 2011
Κυριακή 8 Μαΐου 2011

MIDDLE

Έτερον
 a cat erron

«Από την Αμερική

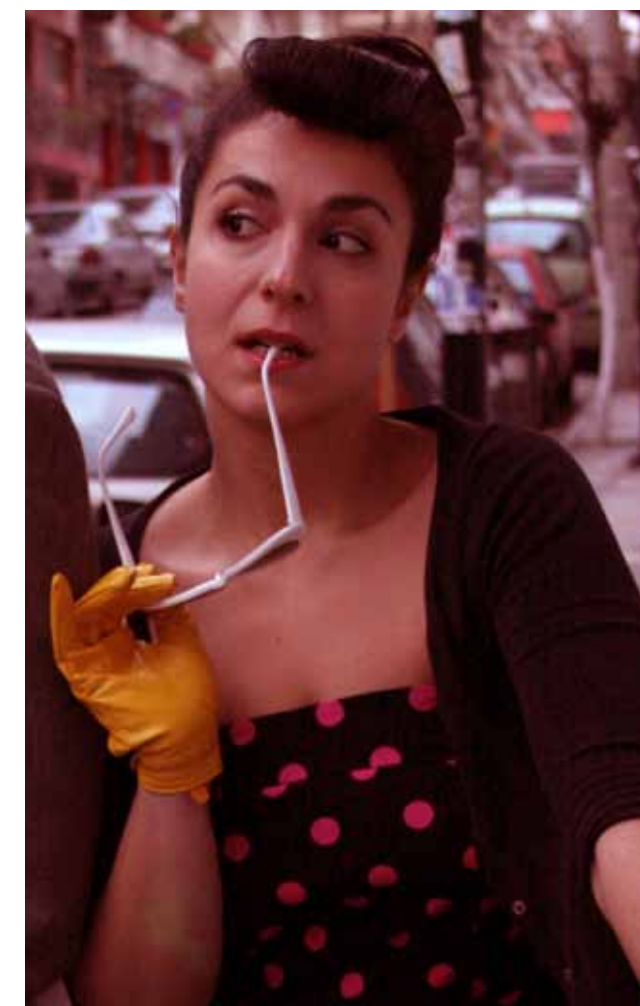
του 30 στη

Θεσσαλονίκη του

2011»

Οι Cool Cats σε

Swing ρυθμούς!

Επιτέλους, κάτι διαφορετικό!

Ανοίγοντας την πόρτα του Allos mondo μια Τρίτη μπάκα σε έναν ρυθμικό κόσμο, με μουσικές κάπως γνώριμες από παλιά, αλλά παράλληλα τόσο φρέσκιες. Σαν να ζωντάνεψαν οι ζωγραφιές του τοίχου και άρχισαν να χορεύουν και τα λουλούδια, κορίτσια με φουσκωτές φούστες και σοσόνια, αγόρια με γιλέκα και τραγιάσκες, κόσμος χαλαρά πίνει ένα ποτό και κόσμος που χορεύει και στροβιλίζεται σε σούπερ φιγούρες. Μα τι γίνεται; Ας τους γνωρίσουμε, μέσα από την καταχώρησή τους στο face book, οι Cool Cats συστήνονται ως εξής: "δυο φίλοι από τη Θεσσαλονίκη ο IliasK και η Athinais "Miss Dynamite", με ρετρό διάθεση, vintage όνειρα και αγάπη για τους ξέφρενους ρυθμούς

της jazz, του swing, του jive, του rockabilly αλλά και του rock and roll" που διοργανώνουν "θεματικά parties, δρώμενα, μουσικές βραδιές, θεατρικά αναλόγια και άλλες εκδηλώσεις."

Ηλία και Αθηνά, πώς επιλέξατε τα είδη της μουσικής που παίζετε και γιατί κάνετε αυτήν την μουσική πρόταση τώρα;

A: Είμαστε δυο άτομα με διαφορετικό background, διαφορετικά και παραπλήσια ακούσματα, με μεγάλη αγάπη στο σουίνγκ αλλά και σε άλλα είδη μουσικής, κυρίως ρετρό. Επιδίωξη μας είναι να κάνουμε γνωστά είδη μουσικής που είναι ασυνήθιστο να ακουστούν στην έξοδο, στην διασκέδαση. **H:** Εγώ χόρευα και παλιά ροκ εν ρολ, η αφορμή για την συνεύρεση μας δόθηκε στην ομάδα Lindy hop Greece. Ουσιαστικά η αγάπη για την μουσική και για τον χορό με έκανε να ασχοληθώ με το σουίνγκ και τη συγκεκριμένη εποχή, για μένα τώρα αυτό είναι τρόπος ζωής, μια καθημερινότητα.

Η μουσική του σουίνγκ είναι γρήγορη και κεφάτη, πλούσια και απλή, αυθόρμητη και μελετημένη, παρορμητική και δεξιοτεχνικά άψογη. Πώς γεννήθηκε; Υπάρχουν διαφορετικές τάσεις;

H: Ξεκίνησε στην Αμερική, αρχές του '30, και συνδέεται στενά με τις Big Bands της δεκαετίας του 30 και του 40. Σε γνωστά κλαμπ της εποχής σαν το «Savoy Bballroom» και το «cotton club», μαύροι και λευκοί χόρευαν μαζί αγνοώντας τους φυλετικούς διαχωρισμούς που αποτελούσαν καθεστώς εκείνη την εποχή.

Όλοι έχουν ανάγκη για «αλλαγή» στα χρηστά ήθη της εποχής, είναι ένας τρόπος να διοχετεύσουν την ενέργεια τους και την επερχόμενη αλλαγή στην κοινωνία μετά από το κραχ. Έτσι άρχισε να εμφανίζεται αυτό το είδος μουσικής. Ο πρώτος χορός, το lindy hop, είναι ο πρόγονος της εποχής του σουίνγκ. Ο πρώτος πολύ γνωστός συνθέτης της εποχής είναι ο Benny Goodman αλλά και ο Count Basie και ο Glenn Miller, όλοι αυτοί και πολλοί άλλοι είναι θεμελιωτές αυτής της μουσικής, εδραίωσαν το σουίνγκ στο μουσικό στερέωμα.

Είναι δηλαδή ένα είδος τζαζ;

H: Μπορείς να το πεις και έτσι. Ο όρος «Swing» χρησιμοποιείται ευρέως σήμερα και περιλαμβάνει πολλά χορευτικά είδη όπως Lindy Hop, Jitterbug, Balboa, Shag, Boogie Woogie, Swing ανατολικής και δυτικής ακτής, και αποτέλεσε έμπνευση για άλλα μουσικά είδη όπως Jive, Rock n'Roll. **A:** με βάση την τζαζ, μετά εξελίχτηκε, προέκυψαν διάφορα είδη σουίνγκ, όπως το τζάιβ, άρχισαν να γίνονται γρηγορότεροι οι ρυθμοί και μετά ήρθε το ροκ εν ρολ, αλλά υπάρχει και είδος του σουίνγκ που είναι

αργό, δεν χορεύεται.

Τώρα τελευταία οργανώνονται πολλές σουίνγκ εκδηλώσεις στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη και φαίνεται πως υπάρχουν δραστήριες ομάδες. Αυτή η κίνηση είναι μια μεμονωμένη περίπτωση ή μια παγκόσμια μόδα αναβίωσης;

A: Είναι παγκόσμια αναβίωση, παγκόσμιο το φαινόμενο, δεν είναι μόνο στην Ελλάδα και στην Ευρώπη. **H:** Ξεκίνησε ήδη στα τέλη της δεκαετίας του 80 στην Σουηδία, εκεί είναι η μέκκα του λιντι χοπ του πρώτου χορού σουίνγκ, από παιδιά που ήθελαν να αναβιώσουν αυτή την εποχή, χορούς που βλέπανε σε κάποια βίντεο και σε κάποιες παλιές ταινίες. Από εκεί διαχύθηκε στην Ευρώπη και εξαπλώθηκε σε όλο τον κόσμο.

A: Να φανταστείς ο άνθρωπος που έφερε το λιντι χοπ εδώ είναι Ελβετός, δεν είναι Έλληνας, γνώρισε κόσμο που ενδιαφέρεται και έτσι ξεκίνησε όλο αυτό, η ομαδική προσπάθεια. Αλλά το φαινόμενο είναι παγκόσμιο και αυτό μπορούμε να το δούμε και μουσικά: δημιουργούνται μπάντες που παίζουν σουίνγκ, όχι μόνο διασκευές, παίζουν και καινούρια κομμάτια σουίνγκ ρυθμού, αυτό δείχνει κάτι, την αναβίωση.

Ρούχα, μαλλιά, παπούτσια, είστε πανέμορφοι όταν σας συναντά κανείς, γιατί επιλέξατε να αναβιώνετε την μόδα της εποχής;

H: Έχει να κάνει με την ολοκλήρωση αυτής της εικόνας και της κουλτούρας που θέλουμε να προβάλουμε, άλλωστε για εμάς αυτό είναι το καθημερινό μας ντύσιμο, είναι το γούστο μας.

A: Δεν είναι απαραίτητο, δεν είναι αναγκαστικό, είναι ένα μέρος της ταυτότητας, θέλω να το δηλώσω, να το δείξω, αλλά δεν κάνουμε καμιά προπαγάνδα.

Ποια είναι η σχέση σας με την μουσική σκηνή της πόλης;

Υπάρχουν μπάντες της Θεσσαλονίκης που ακολουθούμε σταθερά, οι Swing time quintet, οι Speak-easies swing band, οι Breathless, οι Free soul, οι Bullets

και οι Sotiria and the back round collectives.

Τι να περιμένουμε από εσάς στο μέλλον; Πώς μπορεί να επικοινωνήσει κανείς μαζί σας;

Σχεδιάζουμε θεματικά πάρτι, μουσικές και χορευτικές ενέργειες, δρώμενα και ίσως κάποια σεμινάρια χορού. Μπορείτε να μας βρείτε στο my space και στο face book πληκτρολογώντας Cool Cats και να επικοινωνήσετε μαζί μας στο coolcats.thessaloniki@gmail.com

Cool cats λοιπόν... ενδιαφέροντες γατούληδες...

Συνέντευξη: Χριστίνα Πλούτογλου

ino

• coolcats.thessaloniki@gmail.com

Φωτογραφίες Δανάη Τσουφλίδου

Η “άγνωστη” Θεσσαλονίκη

Περπατάμε πάνω σε δίκτυα, επαναλαμβάνουμε λίγο ή πολύ τις συνηθισμένες διαδρομές μας. Βλέπουμε ο,τι ορίζει ο νους, κρατάμε τις εικόνες που έχουμε και μας διαφεύγουν λεπτομέρειες σε χιλιοειδωμένα τοπία. Μεγαλώσαμε εδώ ή ήδη ζούμε εδώ πολλά χρόνια και ακόμη η πόλη περιστρέφεται γύρω μας σε ακατανόητους περίπλοκους ελιγμούς. Πόσο καλά την γνωρίζουμε και πόσο καλά την χειριζόμαστε; **Η στήλη αυτή θα αναδεικνύει σημεία ή εκδοχές της πόλης περισσότερο ή λιγότερο γνωστά, προς τέρψη και εξερεύνηση.** Όπως έχει περιγράψει αξεπέραστα μαγικά με την πένα του ο Ίταλο Καλβίνο στις Αόρατες Πόλεις: «η πόλη, το περιβάλλον μας μπορεί να έχει χίλια διαφορετικά πρόσωπα σε σχέση με την μνήμη, την συνήθεια, την εντύπωση, τις σχέσεις, τις συνάψεις, τους δεσμούς, την χρήση, την ζωή». Αόρατα νήματα μας συνδέουν με κάθε της σημείο. Θυμόμαστε τόσα πολλά, μας αρέσουν οι κουβέντες που ξεκλειδώνουν την μνήμη και αποδεικνύουν οτι την κατέχουμε αυτήν την πόλη, “τότε θυμάσαι που αυτό ήταν εκεί και πηγαίναμε εδώ...” Μεγαλώσαμε εδώ και εκεί, φιληθήκαμε εδώ και εκεί, στεναχωρηθήκαμε εδώ και εκεί. Με χαλαρή διάθεση, μια βόλτα στην πόλη μοιάζει με ανασκόπηση των ημερολογίων μας. Αγοράζουμε συνήθως στα ίδια μέρη και μπορούμε να κάνουμε

το δρόμο για την δουλειά με κλειστά τα μάτια. Άλλοτε τους ξέρουμε όλους και “είναι μικρή η Θεσσαλονίκη” και άλλοτε, τρομακτικά ή τρυφερά, η ανωνυμία και το χάος της μας αγκαλιάζουν. **Η Θεσσαλονίκη έχει μια αυτάρεσκη σχέση με τον εαυτό της όσο λίγες πόλεις.** Άπειρα τραγούδια, βιβλία, λευκώματα ακόμη και ταινίες εικονογραφούν την φανταστική ή πραγματική της εικόνα. Πόσες πόλεις άραγε μπορούν να

ισχυριστούν πως διαθέτουν μια ιδιόμορφα δική τους κουλτούρα; Οι χιλιοειπωμένες εκφράσεις που συνήθως την προλογίζουν ακούγονται άλλοτε σαν βαρετά κλισέ και άλλοτε σαν τρυφερή ουσία. Οι βαριές της πολυκατοικίες αλαφραίνουν όταν έχει καλό καιρό και μας πνίγουν όταν βιαζόμαστε.

Για αυτές τις λίγες στιγμές, που θα σηκώσουμε το βλέμμα μας από το ύψος των ματιών μας και θα περιπυυχθούμε λίγο με το περιβάλλον γύρω μας, θα υπάρχουν σε αυτή την στήλη ιδιαίτερες πληροφορίες και μικρές αποκαλύψεις για να μας βοηθήσουν. Φυσικά ανάλογες συμβουλές από τους αναγνώστες είναι πολύ ευπρόσδεκτες!

Ξεκινάμε με κάτι σχετικά γνωστό που όμως κατά 99% το προσπερνάμε. Ξεκουραζόμαστε στα σπίτια μας και αλωνίζουμε την πόλη μας, πώς μπορούμε όμως να ξεκουραστούμε στην πόλη μας, σε ένα μικρό διάλειμμα, που δε χωράει καφές; **Αγαπημένη όαση είναι το Μπέη Χαμάμ ή αλλιώς Λουτρά Παράδεισος.** Το παλιό κτίριο διαφυλαγμένο σε μια αυλή με εσπεριδοειδή είναι κρυμμένο σε ένα από τα πιο πολύ συχνά στα σημεία. Βρίσκεται στη συμβολή της πολύβουης Εγνατίας με την Μητροπολίτου Γενναδίου, στην άκρη της πλατείας Δικαστηρίων, στο τέρμα της πλατείας Αριστοτέλους, ένα τετράγωνο μακριά από το Καπάνι. Έξω επικρατεί σχεδόν πάντα κίνηση και φασαρία. Περνώντας την πόρτα του σου διασφαλίζει την χαλάρωση και την ηρεμία

που μάλλον θα προσέφερε στους λουόμενους μέχρι το 1968 που λειτουργούσε ως χαμάμ, τώρα πια χωρίς στάλα νερού. Οι βαριό πέτρινοι τοίχοι κλείνουν τον θόρυβο απ' έξω, η θερμοκρασία πάντα ευχάριστη. Ο μεγάλος χώρος στην υποδοχή σε οδηγεί σε άλλους μικρότερους που ο ένας μετά τον άλλο ξεπροβάλλουν αναπάντεχα με τοξωτά ανοίγματα για πόρτες σε μέγεθος φυσιολογικό αλλά και λιλιπούτειο που χρειάζεται να σκύψεις για να περάσεις. Η διαρρύθμιση είναι ιδιαίτερη, τα δωμάτια εναλλάσσονται άναρχα, εκεί που νομίζεις πως τελείωσες την περιήγηση σου στο κτίριο ξεπροβάλλει ένας ακόμη χώρος. Τα θολωτά ταβάνια συχνά στολίζονται από μικρά ανοίγματα, μικρές τρύπες που αφήνουν τον αέρα να κυκλοφορεί, το φως να μπαίνει με φόρα και σε κάνουν να νομίζεις πως βλέπεις τον ουρανό με τα άστρα μέρα μεσημέρι. Στους τοίχους τα ίχνη από διαφορετικές χρονικές περιόδους μαρτυρούν την ιστορική του πορεία. Δεν μπορείς παρά μόνο να θαυμάσεις τα υπολείμματα των τοιχογραφιών, τα παραδοσιακό πάτωμα από πλακάκι και μια ξύλινη χειροποίητη πινακίδα, μάλλον ένα από τα νεότερα κειμήλια του που μας προτρέπει: “λουσθείτε συχνά για να χετε υγεία και ευμορφία”. **Πιστέψτε με αξίζει τον κόπο να περάσετε το κατώφλι αυτού του μνημείου, θα σας το ανταποδώσει με στιγμές γαλήνης ή καλλιτεχνικής έκφρασης.**

Γράφει η Χριστίνα Πλούτογλου

iinfo

- Χτίστηκε το 1444 & είναι μάλλον το πρώτο στην πόλη.
- Άλλα δημόσια λουτρά της Θεσσαλονίκης ήταν τα: Γιαχούντι ή Παζάρ Χαμάμ, δηλαδή το κτίριο που βρίσκονται τα λουλουδάδικα, το Πασά Χαμάμ ή λουτρά “Φοίνιξ” στη συμβολή των οδών Παπαρρηγοπούλου και Καρατζά, το Κουλέ Χαμάμ στη συμβολή Θεοτοκοπούλου και Χρυσοστόμου και το Γενί Χαμάμ, δηλαδή το κτίριο της Αίγλης.
- Συχνά στα Λουτρά Παράδεισος φιλοξενούνται διάφορες εκθέσεις, αν είστε τυχεροί μπορεί να συναντήσετε κάποια.
- Διαχειρίζεται από την 9η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, τηλέφωνο επικοινωνίας: 2310 226931, 2313 310400

Book Reviews

Επιμέλεια – παρουσίαση, Ράνια Καταβούτα

Antonio Scurati Δάσκαλος και μαθητής

Μετάφραση: Δήμητρα Δότση, Εκδ. Πόλις, Αθήνα, 2010

Τι είναι αυτό που ωθεί ένα νεαρό μαθητή να εκτελέσει σχεδόν όλη την επιτροπή των καθηγητών την ημέρα των απολυτηρίων εξετάσεων σε ένα επαρχιακό λύκειο της Ιταλίας; Τι είναι αυτό που σπλίζε το χέρι του μέτριου αλλά περιθωριοποιημένου μαθητή; Γιατί αφήνει ανέγγιχτο τον καθηγητή ιστορίας και φιλοσοφίας, τον οποίο όμως «δε σημάδεψε με το όπλο. Τον σημάδεψε με το δάχτυλο. Το έστρεψε προς το μέρος του και του έγνεψε όλο νόημα με το κεφάλι, δίχως να πει λέξη». Ο καθηγητής μένει μετέωρος, αναρωτιέται γιατί του χάρισε τη ζωή και έρχεται αντιμέτωπος με μια πρωτόγνωρη κατάσταση. Τίθεται υπό την προστασία της αστυνομίας, τον πολιορκούν δημοσιογράφοι από όλη τη χώρα και οι συγγενείς των θυμάτων. Από την άλλη πλευρά έρχονται απροσδόκητα οι μαθητές, που ζητούν τη βοήθειά του για να ξεφύγουν από την ψύχωση που αρχίζει να καταλαμβάνει την πόλη. Με τον τρόπο αυτό σκιαγραφείται και ο βασικός άξονας του βιβλίου: Η αντιπαράθεση των δύο γενεών, οι «σώφρονες», προστατευτικοί ενήλικες και οι αυθόρμητοι, «ατίθασοι» έφηβοι. Μια αντιπαράθεση που λαμβάνει χώρα με αιτία ένα τραγικό γεγονός και τόπο δράσης μια ασφυκτικά καταπιεστική επαρχιακή πόλη, όπου η αίσθηση της παρακμής είναι διάχυτη στην ατμόσφαιρα. Ο Antonio Scurati γράφει ένα μυθιστόρημα με ημερολογιακή δομή και με τη λογοτεχνική αφήγηση να διαπλέκεται με την επιστημονική και φιλοσοφική αφήγηση, οξύνοντας τον προβληματισμό μας πάνω στο θέμα της νεανικής βίας στα σχολεία, ένα φαινόμενο που τα τελευταία χρόνια παρατηρείται όλο και πιο έντονα. Γεννημένος στη Νάπολη το 1969 ο Antonio Scurati διδάσκει φιλοσοφία στο Πανεπιστήμιο του Μιλάνου και αρθρογραφεί στην εφημερίδα La Stampa και στο περιοδικό Internazionale. Έχει δημοσιεύσει μέχρι σήμερα τέσσερα μυθιστορήματα και έχει γράψει μελέτες πάνω στη λογοτεχνία και την τηλεόραση.

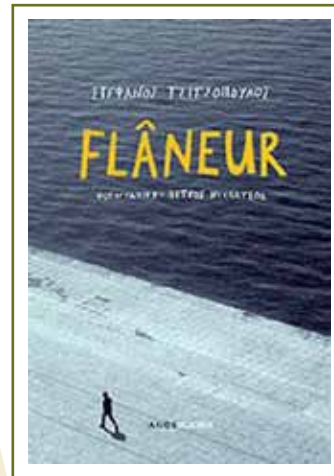

Georges Bataille Το γαλάζιο του ουρανού

Μετάφραση: Ειρήνη Τσολακέλλη, Εκδ. Άγρα, Αθήνα, 2010

Στο Γαλάζιο του ουρανού δύο είναι τα κυρίαρχα στοιχεία: ο ερωτισμός και η πολιτική. Ο ερωτισμός του Bataille στο έργο αυτό παραπαίει μέσα σε μια ατμόσφαιρα παρακμής, καθώς η εποχή ολισθαίνει προς το φασισμό. Το βιβλίο ολοκληρώνεται το 1935 και η δράση του εκτυλίσσεται ανάμεσα στο Λονδίνο, το Παρίσι και τη Βαρκελώνη, λίγο πριν τον Ισπανικό Εμφύλιο. Ο ήρωας στο Γαλάζιο του ουρανού βιώνει τα πολιτικά δρώμενα μέσα από την προσωπική, υπαρξιακή του κρίση και εξωθείται στα άκρα υποβιβάζοντας τον εαυτό του με τις ενέργειες, αλλά κυρίως με τις σκέψεις του. Τα γυναικεία πρόσωπα δεσπόζουν στο βιβλίο, καθώς οι ερωμένες αλλά και ευρύτερα οι γυναικείες συναναστροφές του ήρωα αντικατοπτρίζουν άλλοτε τα στάδια της παρακμής, άλλοτε τη φωνή της συνείδησης και άλλοτε τον ξεκάθαρο, όσο και ιδιόρρυθμο, ερωτισμό του. Ταυτόχρονα, στο βιβλίο προβάλλονται ιδιόζουσες σεξουαλικές συμπεριφορές, ψυχολογικά συμπλέγματα, αλλά και σκέψεις πάνω στην πολιτική κατάσταση της εποχής του με τη βία του φασισμού να υφέρπει. Ο Georges Bataille γεννήθηκε σε μια επαρχιακή πόλη της Γαλλίας. Οι πνευματικές του αγωνίες τον έφεραν σε επαφή, μετά από μια σύντομη μυστικιστική ενασχόληση, με τη φιλοσοφία, την ψυχανάλυση, τη θεολογία, την ανθρωπολογία, ενώ ο Νίτσε, ο Χέγκελ και ο Σαντ έγιναν σημεία αναφοράς για το έργο του. Παράλληλα, ο Bataille ήρθε σε επαφή με τον κύκλο των υπερρεαλιστών, χωρίς ποτέ να προσχωρήσει σ' αυτούς. Η ενασχόλησή του με την λογοτεχνία και την πολιτική εκφράζεται, πέρα από την συγγραφή των μυθιστορημάτων, μέσα από την πλούσια αρθρογραφία και την έκδοση περιοδικών και μελετών, ενώ ιδρύει με άλλους λογοτέχνες της εποχής την Αγωνιστική Ένωση Επαναστατών Διανοουμένων Contre-Attaque. Ορισμένα από τα πιο σημαντικά έργα του είναι Η ιστορία του ματιού, Μαντάμ Εντουαρντά, Η μητέρα μου, Ο Νεκρός, το Αθεολογικό άθροισμα και Η λογοτεχνία και το κακό: Beaudelaire, Blake, Sade, Proust, Genet.

Γράφει ο Σωτήρης Γάκος

Στέφανος Τσιτσόπουλος Flâneur

Εκδ. Ιανός, Θεσσαλονίκη, 2010

Ένα αλλιώτικο βιβλίο, μια φωτογραφική απεικόνιση στιγμών από διαφορετικές αλλά συνάμα τόσο όμοιες πόλεις. Πρόκειται για το πρώτο βιβλίο του Στέφανου Τσιτσόπουλου στο οποίο διεξάγεται ένας ιδιόμορφος διάλογος με τις φωτογραφίες του Πέτρου Νικόλτσου. Κείμενο και φωτογραφία χαρτογραφούν την πορεία του αναγνώστη πάνω σε ένα δρόμο, μια γειτονιά, μια πρωτεύουσα, αφήνοντας τον να ακούσει τη μουσική τους και να δώσει την απόχρωση που θέλει. Με ιδιαίτερο χιούμορ και ευαισθησία ο συγγραφέας αναπλάθει εικόνες του αστικού τοπίου, στιγμές, στερεότυπα, ήχους μιας καθημερινότητας αντιφατικής αλλά τόσο ευχάριστα ή δυσάρεστα ωραίας! Ένα από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του βιβλίου, οι «νεολογισμοί» του που emphatικά έρχονται να χαρακτηρίσουν συνήθειες και να επισημάνουν αντιθέσεις. Ο flâneur αυτού του βιβλίου βαπτίζεται μέσα στην ετερότητα, κατανοεί τον εαυτό του σε σχέση με τον άλλο χωρίς καμία διάθεση κομπλεξισμού. Το ιδιαίτερο σαλονικιώτικο άρωμα των σελίδων του αφήνει τον αναγνώστη ζαλισμένο καθώς όλα περιστρέφονται ή γυρίζουν στην «πιο ερωτική πόλη» και έτσι μπορούμε εύκολα να συμπεριστούμε ότι «η Θεσσαλονίκη είναι το βίτσιο του». Κι όλα αυτά γιατί; «γιατί ο δρόμος είν' αλήθεια, χίλια κι ένα παραμύθια, είναι το σπίτι μας, δεν έχει τέλος» Ο Στέφανος Τσιτσόπουλος είναι δημοσιογράφος, διευθυντής του πανελλήνιας κυκλοφορίας μηνιαίου περιοδικού SOUL και ανταποκριτής Θεσσαλονίκης στην εφημερίδα Athens Voice.

Umberto Eco Το κοιμητήριο της Πράγας

Μετάφραση: Έφη Καλιφατίδη, Εκδ. Ψυχογιός, Αθήνα, 2011

Μεγάλη συζήτηση έχει ξεσπάσει στη γειτονική μας Ιταλία για το νέο μυθιστόρημα -το έκτο κατά σειρά- του Umberto Eco, κυρίως για τον έντονο αντισημιτισμό του. Ο ήρωας του, ένας πλαστογράφος – πράκτορας (Simone Simonini) εξιστορεί τα σημαντικά γεγονότα της ζωής του, καθώς και την εμπλοκή του με μυστικές υπηρεσίες του 19ου αιώνα και συνωμοσίες γύρω από μια συνάντηση των σοφών της Σιών. Ο Umberto Eco για ακόμη μια φορά θέλει να στοχεύσει στο σήμερα. Από το Όνομα του Ρόδου που μας έκανε να αναζητούμε το αληθινό χειρόγραφο του Αριστοτέλη, μέχρι το κοιμητήριο της Πράγας που εγείρει αντιδράσεις και προκαλεί με τα πρωτόκολλα συνομισίας των σοφών της Σιών, ο συγγραφέας εμπιστεύεται τη μυθιστορηματική φόρμα για να μας φέρει ενώπιον της αλήθειας. Ο αναγνώστης ελεύθερος να ερμηνεύσει ακολουθεί με προσήλωση το δρόμο προς την αποκάλυψη του μυστηρίου που του υπαγορεύει το κείμενο. Σύμφωνα με τον Umberto Eco : «Ο κόσμος της λογοτεχνίας είναι ένα σύμπαν όπου μπορούμε να υποβάλουμε τον αναγνώστη σε δοκιμασίες για να δούμε αν έχει την αίσθηση της πραγματικότητας ή αφήνεται στις παραισθήσεις του». Μάλλον φαίνεται να αφηνόμαστε στις παραισθήσεις μας αφού για αρκετό καιρό ή ακόμα και σήμερα ένα προϊόν απάτης, πλαστογραφίας απασχολεί πολλούς και επανεξετάζεται συνεχώς. Το βιβλίο μας καλεί λοιπόν σε μια ακόμη περιπέτεια, για να ταξιδέψουμε, να αναρωτηθούμε, να πλοηγηθούμε σε διαφορετικούς τόπους ιστορικούς ή μυθικούς αλλά όπως και να χει τόπους υπαρκτούς. Ο Eco με το δικό του ξεχωριστό τρόπο κατασκεύασε λογοτεχνικές οντότητες, που έτσι κι αλλιώς βρίσκονται ανάμεσά μας, υπάρχουν ως πολιτισμικά ήθη ή ως κοινωνικές προδιαθέσεις. «Πρόκειται για ένα βιβλίο που καθλώνει τον αναγνώστη από την πρώτη μέχρι την τελευταία σελίδα. Τώρα το μόνο που μένει είναι να απαντηθεί η ερώτηση που σου έρχεται στο μυαλό: «Ποιος είναι τελικά ο Ουμπέρτο Έκο;» Το κοιμητήριο της Πράγας δίνει μερικές ενδείξεις. Ανατρέχουμε στις σελίδες. Τα μυστήρια δεν υπάρχουν, ή, καλύτερα, πίσω από τα μυστήρια υπάρχει το ασυνάρτητο παραλήρημα μερικών ανισόρροπων. Η μυστικότητα είναι μύθος. Δεν υπάρχουν μυστικά κρησφύγετα. Η πλοκή είναι απλή επιπόνηση ενός υγιούς μυαλού. Και η υπόθεση δεν αποκαλύπτεται παρά μόνο την κατάλληλη στιγμή».

1. Θερινά προγράμματα εθελοντικής εργασίας WWF

Για ακόμα μια χρονιά διοργανώνονται από το **WWF Ελλάς τα Θερινά Προγράμματα Εθελοντικής Εργασίας** σε σημαντικά οικολογικές περιοχές της Ελλάδας. Συνδυάστε εθελοντική εργασία, ενημέρωση για το φυσικό πλούτο της Ελλάδας, αλλά και διασκέδαση, συμμετέχοντας και φέτος το καλοκαίρι (Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2008) σε ένα από τα θερινά προγράμματα του WWF Ελλάς. Στόχος των προγραμμάτων είναι να καλλιεργηθεί η αξία της εθελοντικής προσφοράς για την προστασία του περιβάλλοντος, αλλά και να γνωρίσουν οι συμμετέχοντες το έργο της οργάνωσης, συμβάλλοντας ουσιαστικά σε αυτό. Το ημερήσιο πρόγραμμα περιλαμβάνει εκτός από την πρωινή εργασία, συζητήσεις και περιηγήσεις από το επιστημονικό δυναμικό του WWF Ελλάς, εκδρομές αλλά και συμμετοχή σε τοπικά πολιτισμικά δρώμενα.

Σε κάθε πρόγραμμα συμμετέχουν άτομα ηλικίας 18-35 ετών, υπό την καθοδήγηση των τοπικών συνεργατών του WWF-Ελλάς. Το κόστος συμμετοχής είναι 105 ευρώ και καλύπτει τη διαμονή, τη διατροφή, την ιδιωτική ασφάλιση, τις ξεναγήσεις από τους επιστημονικούς συνεργάτες του WWF Ελλάς καθώς και περιηγήσεις-εκδρομές στην ευρύτερη περιοχή των προγραμμάτων, με εξαίρεση τα προγράμματα πυροφύλαξης όπου δεν απαιτείται ποσό συμμετοχής λόγω της ιδιαίτερης φύσης των προγραμμάτων.

Για περισσότερες πληροφορίες:
www.wwf.gr & T.: 210 3314893

2. Ίδρυμα Fulbright Το σεμινάριο του Ζάλτσμπουργκ

Τα σεμινάρια αυτά απευθύνονται σε επαγγελματίες των πολιτικών, κοινωνικών και πολιτιστικών επιστημών. Το Σεμινάριο του Ζάλτσμπουργκ, ένα από τα σπουδαιότερα διεθνή εκπαιδευτικά κέντρα του κόσμου, είναι αφιερωμένο στην προώθηση της ανταλλαγής ιδεών σε ακαδημαϊκό και διαπολιτισμικό περιβάλλον. Χορηγούνται περιορισμένες σε αριθμό υποτροφίες για την παρακολούθηση σεμιναρίων μίας εβδομάδας στο Ζάλτσμπουργκ της Αυστρίας.

Για περισσότερες πληροφορίες: Ίδρυμα Fulbright - Βενιζέλου 4, 3ος όροφος, 546 24 Θεσσαλονίκη
Το Ίδρυμα Fulbright βρίσκεται πολύ κοντά στην Πλατεία Αριστοτέλους.
Ώρες λειτουργίας: Δευτέρα - Παρασκευή 10:00 πμ - 2:30 μμ
T.: 2310 242 904, Fax: 2310 257 410, e-mail: edadthes@fulbright.gr

3. Διεθνής Έκθεση βιβλίου Θεσσαλονίκη: Βιβλίο & τεχνολογία, το ψηφιακό βιβλίο.

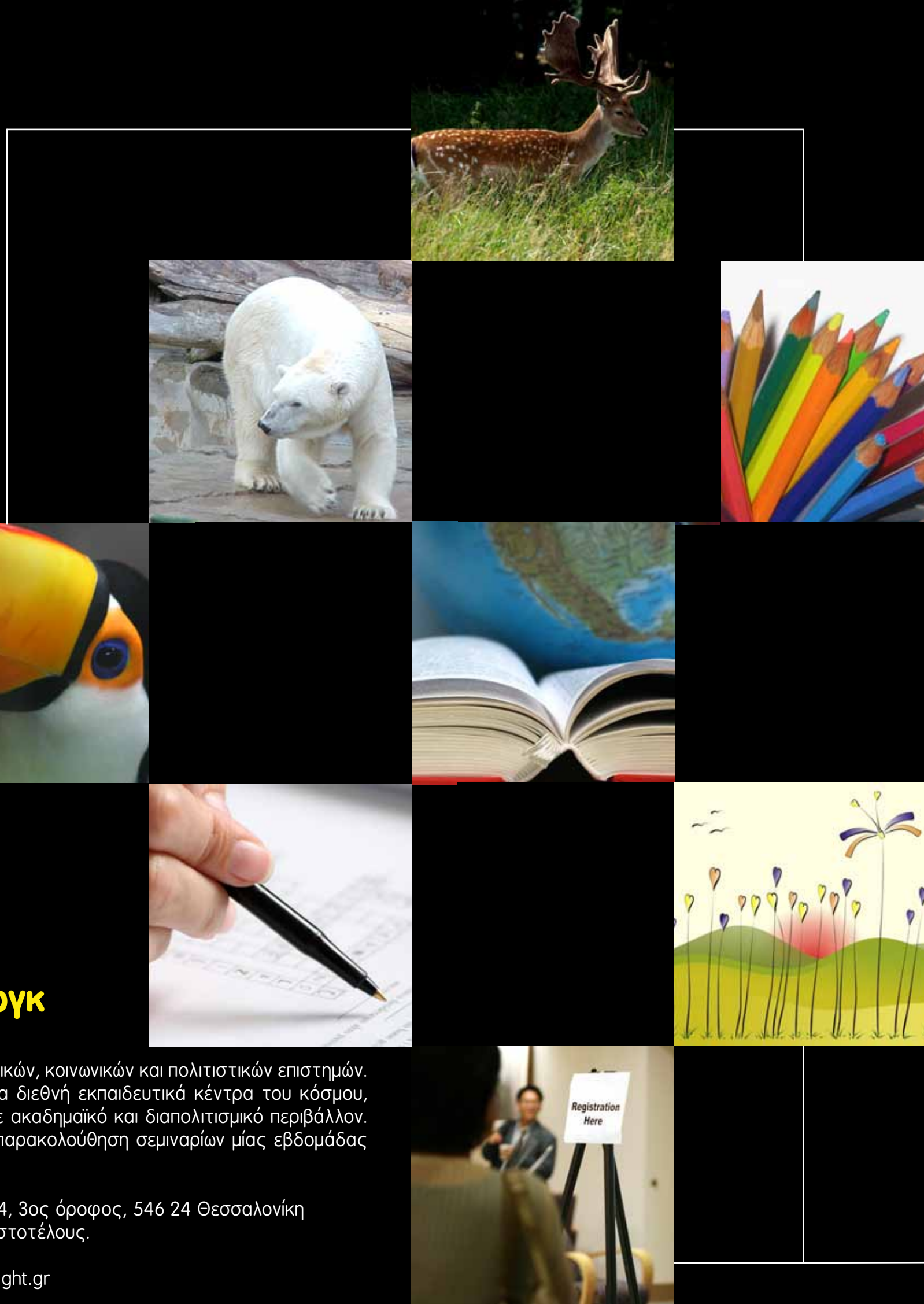
Στο πλαίσιο της 8ης ΔΕΒΘ, ανταποκρινόμενο στα αιτήματα της αγοράς και των επαγγελματιών του βιβλίου για έγκαιρη ενημέρωση και διάλογο το ΕΚΕΒΙ (Εθνικό Κέντρο Βιβλίου) διοργανώνει και φέτος τη μεγάλη ενδιαφέροντος γωνιά της ψηφιακής τεχνολογίας, όπου ο επισκέπτης θα μάθει το πώς το ψηφιακό βιβλίο εξελίσσεται ως προτεραιότητα και πώς αναδεικνύεται, ραγδαία, ως μέσον βιβλιοφιλίας αλλά και ως εργαλείο για νέους τρόπους ανάγνωσης.

Θα παρουσιαστούν οι τελευταίες συσκευές ηλεκτρονικής ανάγνωσης **e-books** (e-readers, smartphones, tablet PCs), που προκάλεσαν έντονα το ενδιαφέρον του κοινού στην περσινή πρώτη τους εμφάνιση και, ήδη, αυξάνονται στην ελληνική αγορά.

Ακόμη, σε όλη τη διάρκεια της Έκθεσης στο stand της εταιρείας **ITisART (περίπτερο 13, stand 21)** οι μικροί μας φίλοι και όχι μόνο θα έχουν την ευκαιρία να μάθουν πώς μπορούν να γίνουν δημιουργοί των δικών τους ψηφιακών κόμικς αξιοποιώντας τις διαδραστικές τεχνολογίες, τη φαντασία και τη δημιουργικότητά τους.

Η Myebooks οργανώνει στρογγυλό τραπέζι με θέμα: **«DRM Protection : The safe way for ebooks project»** και ομιλητές τους: Michael Dudley, διευθυντής πωλήσεων ADOBE Corporation, Paul Balogh, τεχνικός διευθυντής Humanitas Books, Νίκος Πασχαλάκης, ψηφιακό βιβλιοπωλείο myebooks, Χάρης Ψυχογιός, εκδόσεις Ψυχογιός. **(περίπτερο 15, αίθουσα Νίκος Γκάτσος, Σάββατο 19:00-20:00)**

Θα οργανωθούν επίσης μια συζήτηση στο πλαίσιο του διεθνούς συνεδρίου **«Βιβλίο, Εκπαίδευση και Ψηφιοποίηση»**, με τίτλο **«Το ψηφιακό βιβλίο στην εκπαίδευση»**, **(περίπτερο 8, συνεδριακό κέντρο Νικόλαος Γερμανός, αίθουσα Α΄, Κυριακή 10:00-14:00)** καθώς και μια συζήτηση για **τα περιοδικά στο νέο ψηφιακό περιβάλλον**, **(περίπτερο 13, Φιλολογικό καφενείο, Κυριακή 14:00 -15:30)**.

GERMANY – Berlin

1. Theatre Meeting 2011

6 – 23 / 5 / 2011

Haus der Berliner Festspiele u.a

www.berlinerfestspiele.de

2. DMY: International design festival

1 – 5 / 6 / 2011, Βερολίνο – Tempelhof

Πάνω από 500 σχεδιαστές, έμποροι και νέα ταλέντα παρουσιάζουν τη δουλειά τους (events such as Designer Talks, Lectures, Open Design and Material Workshops, an Award Show and numerous networking events)

<http://dmy-berlin.com/en/2011/04/08/dmy-international-design-festival-2011/>

GREAT BRITAIN – London

1. Royal Family Project space

Μία έκθεση αφιερωμένη σε ζητήματα αναπαράστασης της βασιλικής οικογένειας της Μ. Βρετανίας.

12 / 3 – 2 / 5 / 2011 (free event)

Hayward Gallery (Southbank centre)

www.haywardgallery.org.uk

2. Tate Modern, Level 2 Gallery: Burke + Norfolk: Photographs From The War In Afghanistan

Ένας εκπληκτικός διάλογος μεταξύ δυο φωτογράφων που έζησαν και απθανάτισαν στιγμές από τον πόλεμο στο Αφγανιστάν σε διαφορετικές χρονικές περιόδους.

6 / 5 – 10 / 7 / 2011, Tate Modern (Bankside London)

www.tate.org.uk

3. Gallery Management and Exhibition Studies workshop

Εργαστήρι διαχείρισης εκθεσιακών και καλλιτεχνικών χώρων που διοργανώνει η London Miles Gallery.

18 / 6 / 2011

London Miles Gallery: Westbourne Studios, 242 Acklam Road, Unit 303

London, UK, UK W10 5JJ

<http://www.londonmiles.com/about.html>

4. Ancient Chorus and Modern Ensembles - Lucy Jackson

Ανοιχτές διαλέξεις που διοργανώνει το βασιλικό εθνικό θέατρο του Λονδίνου. Φοιτητές, κοινό, ηθοποιοί και σκηνοθέτες εκθέτουν τις απόψεις τους και συζητούν νέες προοπτικές και προσεγγίσεις για σύγχρονα καλλιτεχνικά θέματα.

22 / 6 / 2011, 19:00 – 20:00

John Lyon Education Studio, National Theatre Studio, 83-101, The Cut, SE1 8LL

www.nationaltheatre.org.uk

HELLAS – Athens – Thessaloniki

1. The Balkans Beyond Borders Short Film Festival 2011

2 – 5 / 6 / 2011, Αθήνα

Νέοι καλλιτέχνες από τη νοτιοανατολική Ευρώπη επιχειρούν να απαντήσουν στην ερώτηση: “Who’s afraid of the Big Bad Crises?”

www.gfc.gr/index.php?option

2. Παγκόσμια μέρα μουσικής

Τη μεγάλη γιορτή της μουσικής η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης σε μια συμπαραγωγή με το Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης θα παρουσιάσει το έργο

του Μ. Θεοδωράκη:

Ζορμπάς στις 21.00 (M1 – Κεντρική Αίθουσα)

21 / 6 / 2011, Θεσσαλονίκη

www.tch.gr

3. Διεθνής Έκθεση Βιβλίου Θεσσαλονίκης

5 / 5 – 8 / 5 / 2011

Πολιτιστικά προγράμματα, ημερίδες, συνέδρια, παρουσιάσεις βιβλίων, 190 συγγραφείς, Έλληνες και ξένοι.

www.thessalonikibookfair.com

ITALY – Sardinia – Rome – Milan

1. Tango Festival Alghero

2 – 5 / 6 / 2011, Σαρδηνία

www.tangofestivalalghero.com/workshops.html

2. Elton John and his band (pianoforte and voce)

13 / 7 / 2011

Ρώμη: Auditorium Parco della musica

www.auditorium.com

3. Chemical Brothers at Arena Concerti Fiera Milano

4 / 6 / 2011, Μιλάνο

www.songkick.com/concerts

SPAIN – Madrid – Barcelona

1. Festival de Otono en Primavera

(Θέατρο – Μουσική – Χορός)

11 / 5 – 5 / 6 / 2011, Μαδρίτη

www.madrid.org/fo/2011/es/elfestival.html

2. Heroines (ηρωίδες)

Μία έκθεση με θέμα γυναικείες μορφές από την Αναγέννηση ως σήμερα που καταρρίπτει τα κοινωνικά στερεότυπα.

8 / 3 – 5 / 6 / 2011, Μαδρίτη - Fundación Caja Madrid

Fundación Caja Madrid Website

3. Sonar (urban festival)

International Festival of Advanced Music and Multimedia

16 – 18 / 6 / 2011, Βαρκελώνη

Festival pass €165; Night ticket €65; Day ticket €45

Website: SONAR Website

TURKEY – Istanbul

1. Paradise Lost

Έκθεση Σύγχρονης Τέχνης

25 / 3 / 2011 - 24 / 7 / 2011

Istanbul Modern Sanat Muzesi

Meclis-i Mebusan Caddesi, Liman Isletmeleri

Sahasi Antrepo No:4

www.istanbulmodern.org

2. 39th Istanbul International Music Festival

4/6/2011- 29/6/2011

Aya Irini Muzesi (Topkapi Sarayi, Sultanahmet)

Sureya Operasi (Kadikoy)

Cinili Kosk- Istanbul Arkeoloji Muzeleri

(Gulhane, Eminonu)

Halic Kongre Merkezi (Karaagac Caddesi, Beyoglu)

www.iksv.org

3. Istanbul Shopping Fest (ISF)

Μουσικά events, parties

9/4/2010- 26/4/2011

Abdi Ipekci (Nisantasi)

Bagdat, Bahariye (Kadikoy)

Istasyon (Bakirkoy)

Istiklal (Beyoglu)

www.istshopfest.com

SUPPORT
THESSALONIKI
EUROPEAN
YOUTH CAPITAL 2014
CANDIDATE CITY

THESSALONIKI2014.EU

THESSALONIKI

Θεσσαλονίκη Υποψήφια

Ευρωπαϊκή Πρωτεύουσα Νεολαίας 2014

Γιορτή υποστήριξης της υποψηφιότητας ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 29 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

[περιοχή Λευκού Πύργου]

Την **Παρασκευή 29 Απριλίου** η Θεσσαλονίκη γιορτάζει την υποψηφιότητα για τον τίτλο της «Ευρωπαϊκής Πρωτεύουσας Νεολαίας- 2014» και σας καλεί στη μεγαλύτερη γιορτή δρόμου που έχει ποτέ πραγματοποιηθεί στην πόλη.

Η Ευρωπαϊκή Πρωτεύουσα Νεολαίας είναι ένας νέος θεσμός που ξεκίνησε το 2009 από το Ρότερνταμ, το 2010 φιλοξενήθηκε στο Τορίνο και φέτος τον τίτλο κατέχει η Αμβέρσα του Βελγίου. Η πόλη της Θεσσαλονίκης φιλοδοξεί να κερδίσει το τίτλο για το έτος 2014. Αξίζει να σημειωθεί ότι η συγκεκριμένη διοργάνωση δεν χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και δεν στηρίζεται σε χρηματοδότηση από το Δήμο.

Το έτος αυτό αποτελεί μια πολύ καλή ευκαιρία να δοθεί ακόμα μεγαλύτερη έμφαση αλλά και προτεραιότητα στα προβλήματα και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η νεολαία στην πόλη. Σχεδιάζουμε το 2014 να αποτελέσει ένα έτος γεμάτο δημιουργικές δράσεις, παρεμβάσεις και προτάσεις για τα ζητήματα που απασχολούν τους νέους στην Ελλάδα και την Ευρώπη.

Με στόχο τη γνωστοποίηση και την ενίσχυση της υποψηφιότητας της Θεσσαλονίκης διοργανώνεται μια μεγάλη γιορτή, η οποία θα λάβει χώρα την **Παρασκευή 29 Απριλίου στο χώρο της παραλίας από το Λευκό Πύργο** έως και το Μέγαρο Μουσικής με δράσεις που ξεκινούν από τις 4 μ.μ.

Στη γιορτή θα συμμετέχουν φορείς νεολαίας, δημιουργικές ομάδες της πόλης, μεμονωμένοι καλλιτέχνες, μη κυβερνητικές οργανώσεις, σύλλογοι, σχολεία και εκπαιδευτικοί οργανισμοί. Ενδεικτικά οι δράσεις αφορούν τη φωτογραφία, τον κινηματογράφο, το βίντεο, τον αθλητισμό [με πίστες bmx και skate], το χορό, το θέατρο δρόμου, τις εικαστικές τέχνες, το design, την τέχνη του graffiti, το θέατρο δρόμου, αλλά περιλαμβάνονται και δράσεις που απευθύνονται σε παιδιά.

Σε μια ειδικά διαμορφωμένη μουσική σκηνή, γνωστοί καλλιτέχνες & συγκροτήματα που υποστηρίζουν την υποψηφιότητα θα ντύσουν τη γιορτή με τις μουσικές τους. Ενδεικτικά αναφέρουμε τον Γιάννη Αγγελάκα 3, τους Μίκρο, το Μιλτιάδη Πασχαλίδη, τους My excuse, τους 63High, τους Speakeasies Swing band, τους Émigré, τους Ivfo, τους Moca Juniors, τους Trouble, τους 9 West, τους Pony Licks και τους Root Boot.

Για περαιτέρω διευκρινήσεις & πληροφορίες για την υποψηφιότητα:

W: www.thessaloniki2014.eu | E: info@thessaloniki2014.eu

Γιώργος Γεωργιάδης 6977352239 & Αλέξανδρος Σαλαμές 6936277995

ΝΙΚΟ ΠΙΡΟΣΜΑΝΙ

«Ο Θεόφιλος της Γεωργίας»

«Ο Πιροσμάνι ήταν ένας από εκείνους που με βοήθησαν όταν ήμουν νέος ζωγράφος»

Pablo Picasso

Η ιστορία της ζωής του μοιάζει πολύ με τους βίους των καλλιτεχνών που βρήκαν τη μεγάλη αναγνώριση του κοινού μετά τον θάνατο τους. Ήταν αυτοδίδακτος. Από ένα μικρό χωριό η τύχη τον έφερε στην Τιφλίδα, όπου ζωγράφιζε σε τοίχους εστιάτοριών και καταστημάτων. Κανείς δεν ήξερε όμως πόσο άξιζε η τέχνη του. Το 1912 τρεις φοιτητές της σχολής καλών τεχνών από την Αγ. Πετρούπολη, οι αδελφοί Zdanovich και ο Le Dantv έρχονται στην Τιφλίδα. Την προσοχή τους τράβηξαν οι πίνακες που κρέμονταν στους τοίχους ενός εστιατορίου «...βλέπαμε μια ζωγραφική που δεν έμοιαζε με εκείνα τα έργα που συναντά κανείς σε μέρη τέτοιου είδους». Ρωτώντας βρίσκουν το ζωγράφο «...ήταν

ψηλός, ήρεμος και ανεξάρτητος, αλλά έδειχνε να υπάρχει ένας κρυφός καημός μέσα του». Του εξήγησαν ότι θέλουν να συλλέξουν τα έργα του. Το 1916 ο Kyriill Zdanovich οργανώνει την έκθεσή του στην Τιφλίδα. Τα έργα του δημοσιεύονται στις εφημερίδες. Τον ίδιο χρόνο τον προσκαλούν στη Συνέλευση Εταιρίας Γεωργιανών καλλιτεχνών, όπου ο Νικό βγαίνει με την «ουτοπική» πρόταση: να κτιστεί ένα ξύλινο σπίτι και να αγοράσουν ένα μεγάλο τραπέζι, όπου θα μαζεύεται ο κόσμος και πίνοντας τσάι θα μιλάνε μόνο για την τέχνη «αλλά εσάς δεν σας ενδιαφέρει αυτό, εσείς μιλάτε για άλλα πράγματα» έλεγε, ξέροντας την ίδια στιγμή ότι δεν τον καταλαβαίνει κανείς.

Πέθαινε το 1918. Το 1969 οι πίνακές του εκτίθενται στο Παρίσι (Λούβρο) και στη Βιέννη. Στη δεκαετία του 80' στη Νίσα, Μασσαλία και στο Τόκιο. Το 1972 εμπνευσμένος από το έργο του ο Picasso ζωγραφίζει το πορταίτο του. Η τέχνη του δεν εντάσσεται σε κανένα κίνημα, είναι απόλυτα εθνική, «Γεωργιανή». Ζωγράφιζε λαϊκά γλέντια, τη ζωή της υπαίθρου, ζωγράφιζε με απόλυτο αυθορμητισμό ενσαρκώνοντας στους πίνακές του την ίδια την ψυχή του. Οι περισσότεροι πίνακές του είναι σε μαύρο φόντο, χωρίς αναλογίες και ιδιαίτερη κίνηση. Ο σκοπός του δεν ήταν να μεταδώσει μια εικαστική μέθοδο παρά να σχηματίσει μέσα σε εικαστικές μορφές τη ζωή την οποία αισθανόταν. Για τον ίδιο λόγο οι πίνακές του διέπονται από ένα λακονισμό – επικρατεί η απουσία διακοσμητικών στοιχείων και ποικιλίας χρωμάτων.

Παρατηρώντας τα έργα του Πιροσμάνι γίνεται αντιληπτός ο πριμιτιβισμός του, η αφέλεια και συνάμα η ζωντάνια και ο αυθορμητισμός τους. Λένε ότι τον Πιροσμάνι πρέπει να τον αισθανθείς παρά να τον παρατηρήσεις και νομίζω, ότι ακόμα και ο πιο σκεπτικός (ψυχρός) κριτικός θα έδινε στον εαυτό του το δικαίωμα να μιλά πρώτα για την καλοσύνη και την ελευθερία της ψυχής που διαπνέουν τα έργα του κι έπειτα για τη σύνθεση των μορφών και την αναλογία των χρωμάτων.

Γράφει η Ketí Beridze

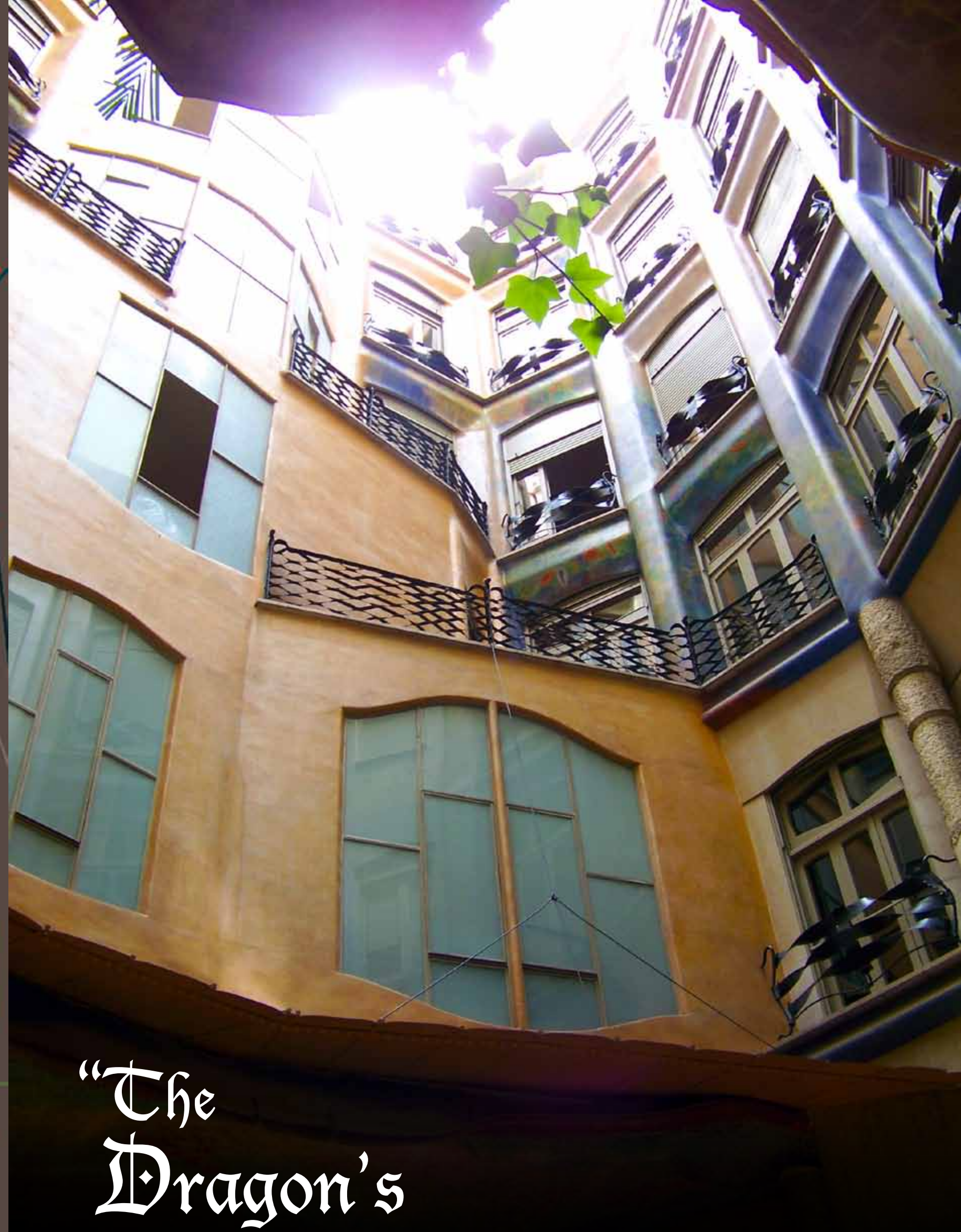
<http://www.pirosmani.org/>
<http://www.abcgallery.com/P/pirosmani/pirosmani.html>

iact

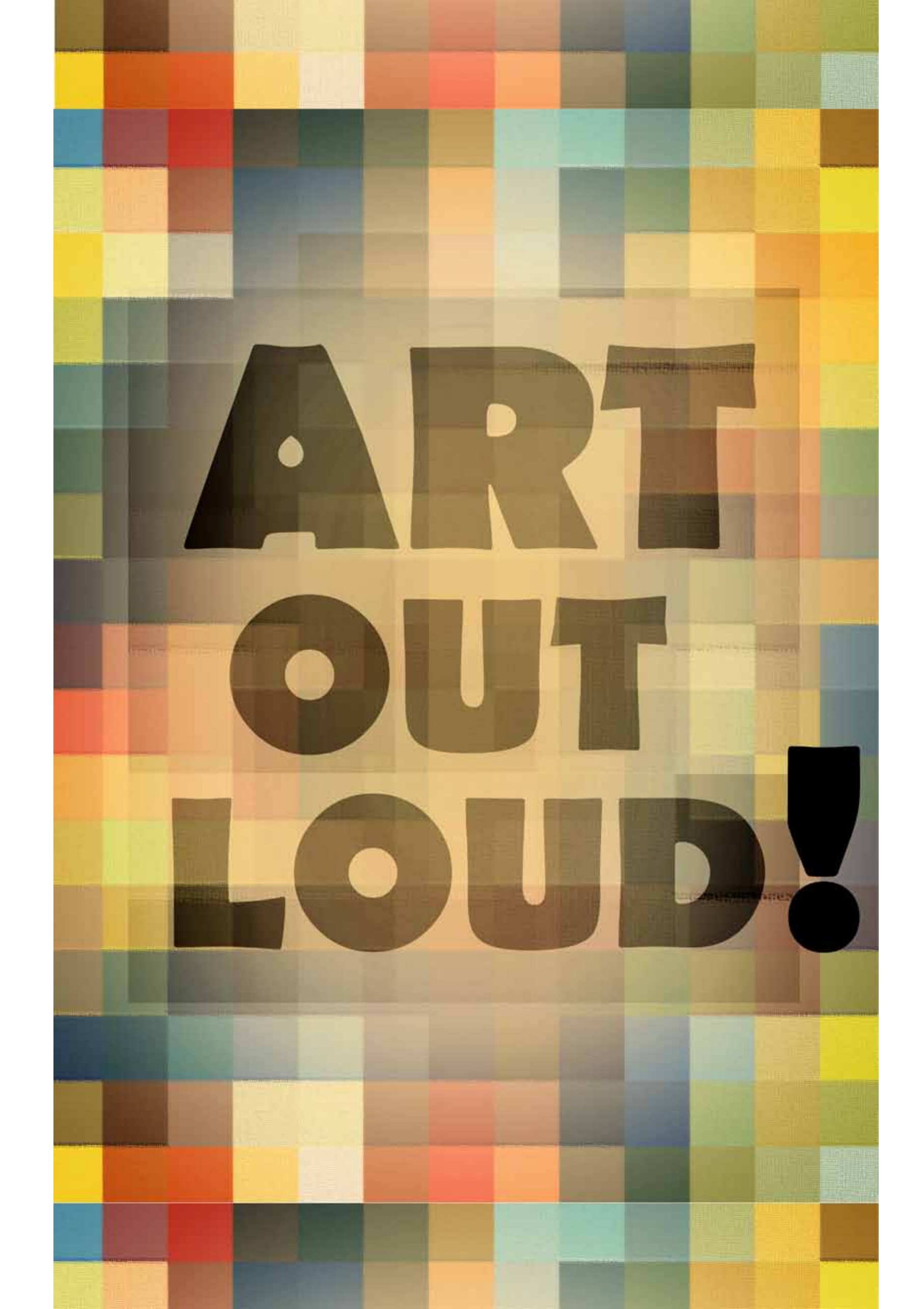
Looking for an Artifact..?

Free press magazine για τον πολιτισμό & τις τέχνες..!
Read online: www.sourliboom.com
Download: www.issuu.com/sourliboom/doc

“The
Dragon’s
Soul”

Casa Battlo
Photography by Evi Mitsala

**ART
OUT
LOUD!**